

RUDÝ ŮSVĚT

KNIHA PRVNÍ

PIERCE
BROWN

TRIFID

RUDÝ ÚSVÍT

KNIHA PRVNÍ

PIERCE
BROWN

Pierce Brown

Rudý úsvit

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, rozmnožována ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

Red Rising

Copyright © 2014 by Pierce Brown

All rights reserved.

Translation © Dana Veselá, 2016

Cover © Renata Brtnická, 2016

© Stanislav Juhaňák – TRITON, 2016

Stanislav Juhaňák – TRITON,

Vykáňská 5, 100 00 Praha 10

www.tridistri.cz

ISBN 978-80-7553-224-4 (pdf)

RUDÝ ÚSVÍT

KNIHA PRVNÍ

PIERCE
BROWN

Stanislav Juhaňák – TRITON

Otci, který mě naučil chodit

Zlatí	Extrémně inteligentní vládci lidstva.
Stříbrní	Inovátoři, finančníci a obchodníci.
Bílí	Kněží a kněžky, kteří dohlíží nad rituálními funkcemi Společnosti.
Mědění	Administrativní pracovníci, právníci a byrokrati.
Modří	Piloti a navigátoři chovaní k obsluze hvězdných lodí.
Žlutí	Experti v přírodních i společenských vědách. Lékaři, psychologové a vědci.
Zelení	Programátoři a vývojáři.
Fialoví	Tvůrčí třída umělců, hudebníků a tanečníků.
Oranžoví	Technická podpora na hvězdných lodích a všech mechanických zařízeních.
Šedí	Policisté a vojáci.
Hnědí	Služebníci v domácnostech, obchodech a veřejných institucích.
Obsidiáni	Rasa obrů chovaných čistě jen pro válčení.
Růžoví	Vynikají svou krásou, chovaní, aby ovládli umění tělesné rozkoše.
Rudí	Nekvalifikovaná manuální síla navyklá na kruté prostředí.

Poděkování

Pokud je psaní prací hlavy a srdce, pak děkuji Aaronu Phillipsovi, Hannah Bowmanové a Mikeu Braffovi, kteří mi kultivují hlavu svou moudrostí a radami.

Děkuji svým rodičům, sestře, přátelům a klanu Phillipsových, kteří mi stráží srdce svou láskou a věrností.

A děkuji čtenáři. Tyhle knihy budete setsakra milovat.

Žil bych v míru. Ale moji nepřátelé mě zatáhli do války.

Dívám se na dvanáct set jejich nejsilnějších synů a dcer. Poslouchám nelítostného Zlatého, jak řeční mezi velkými mramorovými sloupy. Poslouchám zvíře, které zažehlo plamen, co mi stravuje srdce.

„Všichni lidé *nebyli* stvořeni sobě rovnými,“ prohlašuje. Vysoký, panovačný predátor. „Slabí vás podvedli. Řekli by, že pokorní mají zdědit Zemi. Že silní mají pečovat o slabé. To je bílá lež demokracie. Rakovina, co tráví lidstvo.“

Zabodne pohled do shromážděných studentů. „Vy i já jsme Zlatí. Jsme na vrcholu evoluční linie. Tyčíme se nad mrzkou masou lidí, jsme pastýři nižších Barev. Jste dědicové tohoto odkazu,“ odmlčí se, zatímco studuje obličej ve shromáždění. „Ale není to zadarmo.“

Moc si musíte vzít. Bohatství vyhrát. Vládu, vliv, říši vykoupit krví. Vy, nezjizvené děti, si nezasloužíte nic. Neznáte bolest. Nevíte, co vaši předkové obětovali, aby vám zajistili toto vysoké postavení. Ale brzy to zjistíte. Brzy vás naučíme, proč Zlatí vládnu lidstvu. A slibuji vám, jen ti z vás, co jsou schopní vládnout, přežijí.“

Ale já nejsem Zlatý. Jsem Rudý.

Lidi jako já on považuje za slabochy. Považuje mě za nedomrlého hlupáka, sotva člověka. Nevychovali mě v paláci. Neproháněl jsem se na koni po loukách, nejedl slavičí jazyčky. Ukovali mě v útrobách tohoto tvrdého světa. Vybrousila mě nenávisť. Posílila lásku.

Mýlí se.

Nikdo z nich nepřežije.

ČÁST 1

OTROK

*Na Marsu roste jedna kytka. Je rudá a houževnatá
a vhodná pro naši půdu. Jmenuje se haemanthus.
To znamená „krvokvět“.*

INFERNOR

Měli byste o mně vědět, že jsem synem svého otce, to zaprvé. A když pro něj přišli, udělal jsem, co řekl. Neplakal jsem. Ani když Společnost jeho zatčení přenášela. Ani když ho Zlatí soudili. Ani když ho Šedí věšeli. Matka mě za to uhodila. Můj bratr Kieran měl být ten stoicky klidný. On byl ten starší, já ten mladší. Čekalo se, že budu brečet. Místo toho, když Malá Eo do otcovy levé boty zastrčila krvokvět a pak odběhla zpět po bok svého vlastního otce, Kieran řval jako holka. Má sestra Leanna vedle mě mumlala žalozpěv. Já se jen díval a říkal si, to je ostuda, že umřel při tanci, ale bez svých tanečních bot.

Gravitace na Marsu není dost velká. Takže abyste zlomili vaz, musíte trhnout za nohy. Nechávají to udělat blízké.

Uvnitř svého fritáku cítím svůj vlastní pach. Oblek je z jakéhosi nanoplastu a je v něm takové vedro, jak jeho název napovídá. Chrání mě od hlavy až po paty. Nic se nedostane dovnitř. Nic ven. Hlavně ne teplo. Nejhorší je, že si nemůžete z očí otřít pot. Setsakra to pálí, když proteče páskou na čele, aby v botách vytvořil loužičky. A to nemluvím o smradu, když čuráte. Což pokaždé uděláte. Musíte do sebe totiž brčkem dostat spoustu vody. Asi by nám mohli zavést cévku. Jsme radši pro smrad.

Jak sedím na spárovrtu, vrtaři z mého klanu si přes komunikátor, co mám v uchu, sdělují drby. V tomhle hlubokém tunelu jsem sám, na stroji postaveném jako obrovitánská kovová ruka, co chňape a hlodá v zemi. Ze sedla navrchu vrtáku, tam, kde by byl loketní kloub, kontroluju údaje o tavení skály. Prsty mi zapadnou do řídicích rukavic, které ovládají chapadlovité vrtáky někde devadesát metrů pod mým bidýlkem. Říká se, že aby jeden mohl být infernor, prsty mu musí kmitat tak rychle jako plameny ohně. Moje jsou rychlejší.

Navzdory hlasům v uchu jsem v hloubce sám. Moje živobytí jsou vibrace, ozvěna mého vlastního dechu, vedro tak velké a odporné, že mi připadá, jako bych byl zabalený v těžké dece horkých chcanek.

Nová řeka potu prolomí šarlatovou pásku, co mám uvázanou kolem čela, a sklouzne mi do očí. Pálí to, až mi zčervenají, a vyrovnají se tak mým zrzavým vlasům. Dřív jsem se pokoušel pot setřít, ale jen jsem marně škrábal po obličejovém plexi fritáku. Pořád chci. I po třech letech je šimrání a štípání potu čiré utrpení.

Stěny tunelu okolo sedla se koupou v siřičité žluti kruhu světél. Když pohlédnu vzhůru úzkou vertikální šachtou, kterou jsem dnes vytesal, záře světél se vytrácí. Nahoře se třpytí vzácné helium-3 jako tekuté stříbro, ale já se dívám do stínů, hledám zmije, co se plazí v tmách a vyhledávají teplo mého vrtáku. Dostanou se vám do obleku, prokoušou se krunýřem a pak se pokusí zavrtat do nejteplejšího místa, co najdou, většinou do vašeho břicha, aby mohly naklást vejce. Už mě uštkly. Pořád se mi o té potvoře zdá – černá jako silný pramínek oleje. Můžou být tlusté jako stehno a dlouhé jako tři muži, ale to mláďata nás děsí. Neumějí dávkovat jed. Stejně jako moji i jejich předci přišli ze Země a pak je Mars a podzemní chodby změnilly.

Hluboké štoly jsou strašidelné. Osamělé. Na pozadí řevu vrtáku slyším hlasy svých přátel, všichni jsou starší. Jsou půl kiláku nade mnou, ale přes tmu je nevidím. Vrtají tam vysoko nahoře, u ústí tunelu, co jsem vytesal, sestupují pomocí háků a lan, houpou se u stěn tunelu, aby se dostali k drobným žilám helia-3. Kutají metrovými vrtáky a polykají prach. Práce i tak vyžaduje mít sakra šikovné ruce a nohy, ale já jsem v partě ten, kdo vydělává. Já jsem infernor. Na to se nehodí jen tak někdo – a já jsem nejmladší, kam paměť sahá.

V dolech jsem tři roky. Začnete ve třinácti. Když můžeš šukat, můžeš vrtat. Aspoň tak to říkal strýc Narol. Až na to, že jsem se oženil až před šesti měsíci, tak nechápu, co tím sledoval.

Eo mi tančí v mysli, když zamžourám na kontrolní panel a prsty spárovrtu sevru novou žílu. *Eo*. Někdy se na ni nedá myslet jinak než za použití jména, kterým jsme jí říkali jako děti.

Malá Eo – drouboučká holčička schovaná pod hřívou rudých vlasů. Rudých jako skála okolo mě, ne opravdu rudých, rezavě rudých. Rudých jako náš domov, jako Mars. Eo je taky šestnáct. Ač je jako já – z klanu Rudých kopáčů země, klanu písní, tance a půdy –, taky by mohla být ze vzduchu, z éteru, který váže hvězdy do mozaiky. Ne že bych hvězdy někdy viděl. Žádný Rudý z důlních kolonií hvězdy nevidá.

Malá Eo. Když jí bylo čtrnáct, chtěli ji provdat, jako všechny dívky v klanech. Ale ona zvolila menší příděly a čekala, až mi bude šestnáct – dosáhnu věku, kdy se muži mohou oženit –, než si na prst nechala navléknout ten motouz. Říkala, že už od dětství ví, že se vezmeme. Já to nevěděl.

„Brzdi. Brzdi. Stůj!“ štěkne strýc Narol přes komunikátor. „Darrowe, no tak zastav!“ Prsty mi zamrznou. Je vysoko nade mnou spolu s ostatními, můj postup sleduje na své řídicí jednotce.

„Co tě pálí?“ ptám se našťavaně. Nemám rád, když mě vyrušují.

„Infernorek se ptá, co nás pálí,“ uchechtne se starý Barlow.

„Plynová kapsa,“ odsekne Narol. Je předákem naší party více než dvou set mužů. „Čekej. Volám skenaře, aby projeli údaje, než nás všechny vyhodíš do vzduchu.“

„Tahle plynová kapsa? Ta je maličká,“ řeknu. „Spíš takový pučhýřeček, to zvládnou.“

„Na vrtáku je rok a už si myslí, že ví, co a jak. Pochcánek,“ dodá Barlow suše. „Pamatuj si slova našeho zlatýho vůdce. Trpělivost a poslušnost, hošánku. Trpělivost je lepší část odvahy. A poslušnost lepší část lidskosti. Poslouchej starší.“

Na tu průpovědku obrátím oči v sloup. Kdyby starší uměli to co já, možná by stálo za to si je poslechnout. Ale mají pomalé ruce i mysl. Někdy mám pocit, že chtějí, abych byl taky takový, hlavně můj strýc.

„Mám to tu rozjetý,“ řeknu. „Jestli si myslíte, že tu je plynová kapsa, prostě tam skočím a ručně to oskenuju. Bez problémů. Nebudou zbytečný prostoje.“

Budou kázat o opatrnosti. Jako kdyby jim opatrnost někdy pomohla. Vavřín jsme nevyhráli celé věky.

„Chceš z Eo udělat vdovu?“ zasměje se Barlow, hlas šumí statistikou. „Za mě dobrý. Je to hezoučká holka. Navrtej tu kapsu a s ní to nech

na mně. Možná jsem starej a tlustej, ale můj nebozez pořád zvládne vyvrtat díрку.“

Od dvou stovek vrtařů nahore se ozve sborový smích. Klouby na rukou mi zbělají, jak sevřu ovládní.

„Poslechni strýce Narola, Darrowe. Radši se stáhneme, dokud nebudeme mít výsledky,“ dodá můj bratr Kieran. Je o tři roky starší. Myslí si, že to z něj dělá mudrlanta, že je chytřejší. Umí jen kázat. „Bude dost času.“

„Času? Vždyť tohle zabere celý hodiny, sakra,“ vyjedu. Všichni jsou v tomhle proti mně. Všichni se pletou, jsou pomalí a nechápou, že abychom získali Vavřín, chce to jen jeden odvážný krok. Pochybují o mně. „Chováš se jako zbabělec, Narole.“

Na druhém konci linky je ticho.

Nazvat muže zbabělcem není zrovna nejlepší krok, jak získat jeho spolupráci. Měl jsem být zticha.

„Jsem pro, abys ten sken udělal sám,“ zaskřehotá Loran, můj bratranec a Narolův syn. „Když to neuděláš, jako by Gamma už získali Vavřín, po kolikátý... no jo, po stý.“

Vavřín. V podzemní těžařské kolonii Lykos je dvacet čtyři klanů, jeden Vavřín na čtvrtletí. Znamená to víc jídla, než dokážete sníst. Víc cigár. Deky dovezené ze Země. Jantarovou kořalku s kolkem Společnosti. Znamená to vyhrát. Klan Gamma ho má, co si kdo pamatuje. Takže pro nás, podružné klany, to vždycky bylo o kvótách – akorát na přežití. Eo říká, že Vavřín je mrkev, kterou nám Společnost mává před nosem, o vlásek mimo dosah. Přesně o ten vlásek, abychom věděli, jak jsme biti a jak málo s tím můžeme dělat. Máme být průkopníci. Eo nám říká otroci. Já si prostě myslím, že se nesnažíme dost. Kvůli starcům nikdy dostatečně neriskujeme.

„Lorane, přestaň kecat o Vavřínu. Zasáhni kapsu, a přijdeme o všechny ty zasraný Vavříny až do skonání věků, kluku,“ zavřčí strýc Narol.

Mumlá. Úplně ten chlast přes komunikátor cítím. Chce přivolat skenaře, aby byl krytý. Nebo se bojí. Ten ochlasta se jako strašpytel už narodil. Čeho se bojí? Našich pánů, Zlatých? Jejich poskoků, Šedých? Kdo to ví? Málokdo. Koho to zajímá? Těch je ještě míň. Vlastně jen jednomu muži na mém strýci záleželo a ten zemřel, když mu strýc trhnul nohama.

Můj strýc je slaboch. Je opatrný a přehání to s pitím, slabý odvar mého otce. Když mrkne, oči zavře pevně a na dlouho, jako by mu vždycky otevřít je a podívat se zas na svět působilo bolest. Tady dole v šachtách mu nevěřím, a jinde vlastně taky ne. Ale moje matka by mi řekla, ať ho poslouchám; připomínala by mi, že mám respektovat starší. I když jsem ženatý, i když jsem infernor mého klanu, řekla by, že „z mých puchýřů ještě nejsou mozoly“. Poslechnu, i když z toho šílím, stejně jako z šimrání potu v obličejí.

„Fajn,“ zamumlám.

Sevru pěst vrtáku a čekám, zatímco můj strýc přivolává skenaře z bezpečí komory nad hlubokým tunelem. Bude to trvat celé hodiny. Propočítám to. Osm hodin, než se ozve píšťala. Abychom Gammu porazili, musím udržet tempo těžby 156,5 kila za hodinu. Než se sem skenaři dostanou a udělají si svoje, budou to dvě a půl hodiny, přinejlepším. Takže pak budu muset dostat ven 227,6 kila za hodinu. Nemožné. Ale když pojedu dál a vykašlu se na ten otravný sken, máme to.

Říkám si, jestli strýc Narol a Barlow vědí, jak blízko jsme. Pravděpodobně. Jen si asi myslí, že ne všechno stojí za to riziko. Asi si říkají, že naše šance zařízne božský zásah. Gamma bude mít Vavřín. Tak to je a tak to vždycky bude. My z Lambdy se prostě dál budeme snažit přežít na přídělích a s minimálním pohodlím. Žádný vzestup. Žádný pád. Nic nestojí za riziko změny hierarchie. Můj otec na to přišel na konci provazu.

Nic nestojí za riziko smrti. Na hrudníku cítím, jak se mi na šňůrce kolem krku houpe svatební páska z vlasů a hedvábí, a myslím na Eoina žebra.

Tenhle měsíc jich skrz její kůži uvidím víc. Za mými zády půjde prosit rodiny z Gammy o zbytky. A já budu dělat, že to nevím. Ale pořád budeme mít hlad. Jím až moc, protože mi je šestnáct a pořád rostu; Eo lže a tvrdí, že toho nikdy moc nesnědla. Některé ženy se za jídlo a přepych prodávají Plecháčům (Šedým, abych byl korektní), posádce Společnosti v naší malé těžářské kolonii. Neprodala by se, aby mě nakrmila. Nebo ano? Ale pak se nad tím zamyslím. Já bych udělal cokoli, abych jí dal jíst...

Přes kraj svého vrtáku pohlédnu dolů. Na dno díry, kterou jsem vykopal, je to daleko. Nic než roztavená skála a syčící vrtáky. Ale než se stačím rozkoukat, pásy mám dole, v ruce skener a skáču do hloubky sta metrů k prstům vrtáku. Abych zpomalil svůj pád, na střídačku se odrazím od svislých stěn šachty a dlouhého vibrujícího těla vrtáku. Než vymrštím ruku a zachytím se převodu těsně nad prsty vrtáku, ujistím se, že poblíž není hnízdo zmijí. Desatero vrtáku žhne. Vzduch se vlní a tetelí. Cítím horko v obličeji, cítím, jak mě bodá do očí, jak mě pálí na břiše a kulkách. Když si nedáte pozor, vrtáky vám roztaví kosti. A já nejsem opatrný. Jen pohotový.

Kousek po kousku se spustím nohama napřed mezi prsty vrtáku, tak abych dostal skener dost blízko k plynové kapse a získal čísla. Horko je nesnesitelné. Byla to chyba. Skrz komunikátor slyším řvát hlasy. Skoro líznu jeden z vrtáků, když se konečně dostanu dost blízko k plynové kapse. Skener mi při získávání dat bliká v ruce. Oblek mi bublá a cítím něco sladce a ostře páchnout, jako spálený sirup. Pro infernora je to pach smrti.

MĚSTEČKO

Můj oblek horko tady dole nezvládá. Svrchní vrstva se skoro rozpustila. Brzo to odnese druhá. Pak skener stříbrně blikne, mám, pro co jsem přišel. Skoro jsem si toho nevšiml, motá se mi hlava a mám strach. Vytáhnu se od vrtáků. Ručku po ručce šplhám nahoru, rychle se dostávám z hrozného horka. Pak se něco zasekne. Noha se mi chytla pod jedním převodem blízko prstu vrtáku. V náhlé panice zalapám po vzduchu. Jímá mě hrůza. Vidím, jak se mi taví podpatek. První vrstva je pryč. Druhá bublá. Pak je na řadě moje maso.

Přinutím se dlouze vydechnout a spolknu výkřiky, které se mi tlačí z hrdla. Vzpomenu si na nůž. Z pouzdra na zádech vytáhnu zavěšený hákobřit. Je to strašně zakřivený nůž dlouhý jako moje noha, určený k useknutí a kauterizování končetin uvízlých ve strojích, přesně jako teď ta moje. Většina chlapů zpanikaří, když uvíznou, a tak je hákobřit nepříjemná půlměsíčitá zbraň, aby se dala ovládat i třesoucíma se rukama. I když mě jímá hrůza, ruce se mi netřesou. Třikrát hákobřitem zakrojím, místo masa odříznu nanoplast. Při třetím máchnutí sáhnu dolů a nohu škubnutím uvolním. Při tom se klouby otřu o kraj vrtáku. Rukou mi projede řezavá bolest. Cítím pach pukajícího masa, ale už mizím vzhůru, šplhám pryč z pekelného žáru, vyhoupnu se zpět do sedla. Celou tu dobu se směju. Chce se mi brečet.

Můj strýc měl pravdu. Já se pletl. Ale ať se propadnu, jestli mu to někdy přiznám.

„*Idiote,*“ je jeho nejpríjemnější komentář.

„*Šílenče! Pitomej blázne!*“ křičí Loran.

„Minimum plynu,“ řeknu. „Začínám s vrtáním, strýče.“

Když se ozve píšťala, vyťahovači převezmou můj výnos. Vytáhnu se z vrtáku, který v hlubokém tunelu nechám pro noční směnu, a unaveně se chytnu lana, jež ostatní spustí kilometr dlouhou

šachtou, aby mi pomohli nahoru. Přes mokvající ránu na hřbetu ruky se po laně hladce posouvám vzhůru, až jsem venku z šachty. Kieran a Loran mě doprovodí k ostatním v nejbližším gravivýťahu. Žlutá světla visí ze stropu jako pavouci.

Když dorazíme k obdélníkovitému gravivýťahu, můj klan a tři sta mužů z Gammy už mají prsty na nohou zavlečené pod kovovým zábradlím. Vyhnu se strýci – je tak našťvaný, že by prskal – a za můj výkon se mi dostane několikero poplácání po zádech. Mladí jako já si myslí, že jsme Vavřín vyhráli. Vědí, kolik jsem za měsíc surového helia-3 vytěžil, je to lepší než u Gammy. Staří kozlové jen brblají a říkají, že jsme blázni. Schovám ruku a zavléknu prsty u nohou.

Gravitace se změní a my vystřelíme vzhůru. Gammácká krysa, co zatím nemá za nehty ani špetku rzi, se zapomene zaháknout prsty pod zábradlím. Takže zatímco výtah letí šest kilometrů přímo vzhůru, on visí ve vzduchu. V uších nám lupe.

„*Máme tu létající gammáckou krysu,*“ zasměje se Barlow směrem k Lambdám.

I když to může vypadat malicherně, vždycky je fajn vidět, jak Gamma něco podělá. Dostávají víc jídla, víc cigár, víc všeho, a to díky Vavřínu. Začali jsme jimi pohrdat. A měli bychom. Myslím. Jestlipak námi teď budou pohrdat oni.

To by stačilo. Popadnu rezavě rudý nanoplast klukova fritáku a šklubnu s ním dolů. Děcko. Je to vtipné. Je maximálně o tři roky mladší než já.

Je k smrti unavený, ale když uvidí krvavě rudou mého fritáku, ztuhne, vyhne se mému pohledu a jako jediný vidí spáleninu na mé ruce. Mrknu na něj a mám pocit, že si nadělá do obleku. Všem se nám to čas od času stane. Vzpomínám si, kdy jsem poprvé potkal infernora. Myslel jsem, že je to bůh.

Už je mrtvý.

Nahoře ve shromaždišti, velké šedé jeskyni z betonu a kovu, sundáme helmy a lokáme čerstvý chladný vzduch světa vzdáleného od roztavených vrtáků. Z našeho potu a smradu to tady brzo bude jako žumpa. V dálce blikají světla, upozorňují nás, abychom se drželi stranou od magnetických kolejí horizontálního vlaku na druhé straně shromaždiště.

Nemícháme se s Gammami, když ve vrávorajících řadách rezavě rudých obleků míříme k vlaku. Polovina na zádech s tmavě červeným L jako Lambda, polovina pomalovaná smyčkou Gammy. Dva šarlatoví předáci. Dva krvavě rudí infernoři.

Kádr Plecháčů nás pozoruje, jak šlapeme po ošoupané betonové podlaze. Durobrnění Šedých je jednoduché a opotřebené, stejně neudržované jako jejich vlasy. Jednoduché ostří zastaví, iontové ostří možná, pulzující ostří nebo břitva by jím prošly jako máslem. Ale takové zbraně jsme viděli jen na holokostce. Šedí se ani neobtěžují ukázat moc. Paraobušky se jim houpou u boku. Vědí, že je nebudou muset použít.

Poslušnost je ta největší ctnost.

Kapitán Šedých Hnusák Dan, slizký hajzl, po mně hodí oblázek. I když mu kůže ztmavla vystavováním se slunci, vlasy má šedé jako ostatní jeho Barvy. Řídké a jemné. Padají mu do očí – dvou kostek ledu obalených v popelu. Značky jeho Barvy, šedý hranatý symbol jako číslo čtyři s několika pruty vedle, mu věncí ruce a zápěstí. Je krutý a chladný jako všichni Šedí.

Zaslechl jsem, že Hnusáka Dana vytáhli z fronty v Eurasii, ať už je to kdekoli, poté, co ho zmrzčili a co mu nechtěli koupit novou paži. Teď má starý model protězy. Necítí se s ní, a tak si dám pozor, aby si všiml, že jsem se na ni koukl.

„Vším jsem si, žeš měl dneska vzrůšo, zlato.“ Hlas má tak starý a těžký jako vzduch v mém fritáku. „Seš teď hrdina, co, Darrowe. Vždycky jsem si myslel, že z tebe jeden bude.“

„Vy jste hrdina,“ řeknu a kývnu směrem k jeho paži.

„Myslíš si, že seš chytřej, že jo.“

„Jen Rudej.“

Mrkne na mě. „Pozdravuj ode mě tu svoji holubičku. Na písle je to štabajzna.“ Přejede si jazykem zuby. „Dokonce i na Zrzku.“

„Nikdy jsem holuba neviděl.“ Jen na holokostce.

„To je teda něco,“ zasměje se. „Počkat, kam jdeš?“ zeptá se, když se otočím. „Uklonit se nadřazeným by neuškodilo, nemyslíš?“

Uchechtne se směrem ke svým druhům. Aniž bych si něco dělal z jeho výsměchu, otočím se a hluboce se ukloním. Můj strýc to vidí a znechuceně se odvrátí.

Necháme Šedé za sebou. Nevadí mi se uklonit, ale kdybych dostal příležitost, asi bych Hnusáku Danovi podřízl krk. Asi jako bych řekl, že bych si v nadsvětelné lodi zaletěl na Venuši, kdyby se mi chtělo.

„Hej, Dago. Dago!“ volá Loran na gammáckého infernora. Ten chlap je legenda; ostatní infernoři jsou jen jeho slabý odvar. Můžu být lepší než on. „Kolik jsi vytáhl?“

Dago, bledý proužek staré kůže, místo obličeje samolibý škleb, si zapálí dlouhé cigáro a vyfoukne obláček kouře.

„Nevim,“ protáhne.

„No tak!“

„Je mi to fuk. Na surovým množství nezáleží, Lambda.“

„Prdlajs nezáleží! Kolik natěžil za týden?“ Loran volá, když lezeme do vlaku. Všichni si zapalují cigára a otvírají kořalku. Ale u toho pozorně naslouchají.

„Devět tisíc osm set dvacet jedna kilo,“ pochlubí se Gamma. Když to zaslechnu, opřu se a usměju; slyším radostné výkřiky od mladších Lambd. Staří mazáci nereagují. Mám plnou hlavu toho, co bude Eo tenhle měsíc dělat s cukrem. Nikdy předtím jsme si cukr nevydělali, maximálně ho vyhráli v kartách. A ovoce. Slyšel jsem, že Vavřín vám zajistí ovoce. Pravděpodobně ho rozdá hladovým dětem, jen aby Společnosti ukázala, že jejich poklady nepotřebuje. Já? Já ho sním a na politiku si budu hrát s plným žaludkem. Ale ona je zapálená do idejí, zatímco mě kromě ní nic moc nerozpaluje.

„Stejně nevyhrajete,“ Dago zamumlá, když se vozík rozjede. „Darrow je cucák, ale myslí mu to natolik, aby to věděl. Že jo, Darrowe?“

„Cucák, nebo ne, natrhnu ti zadek.“

„Seš si tím jistej?“

„Sakra jistej.“ Mrknu na něj a pošlu mu pusu. „Vavřín je náš. Tentokrát pošli své sestry pro cukr do mý čtvrti.“ Mí přátelé se zasmějí a plácají se přilbami fritáků do stehen.

Dago mě pozoruje. Po chvíli hluboce potáhne z cigára. To jasně zazáří a rychle odhořívá. „Tohle seš ty,“ řekne mi. Za půl minuty je po cigáru.

Když z vlaku vystoupíme, spolu s ostatními partami se natlačím do Splávku. Je tam chladno, zatuchlo a smrad odpovídá určení místa:

je to stísněná kovová bouda, kde se tisíce chlapů svlékají z fritáků po hodinách čurání a pocení, aby se mohli osprchovat vzduchem.

Sloupnu ze sebe oblek, nasadím si jednu koupací čepici a nahý se postavím do nejbližší transparentní trubky. Ve Splávku jsou jich v řadě tucty. Tady se netancuje, nevychloubá, jediná pospolitost tu je ve vyčerpání a tichém plácání dlaní o stehna, do rytmu se svištěním a fičením sprch.

Dveře trubky se za mnou se zasyčením zavrou, ztiší zvuky hudby. Z motoru se ozve známé hučení, následované tlakem vzduchu a zvukem sání, jak se svrchu stroje řine s jekotem vzduch plný antibakteriálních molekul a šlehá mě do kůže, odkud do odtoku na dně trubky smetá mrtvou kůži a špínu. Bolí to.

Potom se oddělím od Lorana a Kierana, kteří jdou na Náves, aby v hospodách tančili a pili, než oficiálně začne tanec na oslavu zisku Vavřínu. Plecháči budou přidělovat potravinové dávky a o půlnoci vyhlásí zisk Vavřínu. My z denní směny budeme předtím a potom tancovat.

Traduje se, že bůh Mars byl otec slz, nepřítel tance a loutny. S tím prvním souhlasím. Ale my z kolonie Lykos, jedné z prvních pod povrchem Marsu, jsme národ milovníků tance, zpěvu a rodiny. Kašleme na legendu a tvoříme svůj vlastní odkaz. Jediný vzdor, kterého jsme schopni proti Společnosti, co nás ovládá. Dává nám to trochu hrdosti. Je jim jedno, co tančíme nebo co zpíváme, dokud poslušně kopeme. Dokud připravujeme planetu pro ostatní. Aby nám ale připomněli, kde je naše místo, jeden tanec a jedna píseň se trestají smrtí.

Můj otec z toho tance udělal svůj poslední. Viděl jsem ho jen jednou a píseň jsem taky slyšel jen jednou. Když jsem byl malý, nechápal jsem, jak nás ta píseň o dalekých údolích, mlze, ztracených láskách a o sekáči má přivést do našeho nespátrného domova. Byl jsem malý a zvědavý, když ji ta žena zpívala, zatímco jejího syna věšeli za krádež potravin. Byl by z něj vysoký kluk, ale nikdy neměl dost jídla, aby se mu kosti obalily masem. Jeho matka zemřela po něm. Lid Lykosu je vyprovodil Slábnoucím žalozpěvem – smutným boucháním pěští do hrudi, postupně, pomalu utichajícím, až pěsti i srdce přestanou tlouct a všichni se rozejdou.

Ten zvuk mi tu noc nedal spát. Sám v naší malé kuchyni jsem plakal, ptal se proč, když pro otce jsem nebrečel. Jak jsem tak ležel na studené podlaze, uslyšel jsem tiché škrábání u dveří našeho domu. Když jsem je otevřel, v rudém prachu se krčilo poupátko krvokvětu. Nikde nebyla ani živá duše, jen v hlíně maličké Eoiny stopy. To je podruhé, kdy po smrti přinesla květiny.

Protože máme píseň i tanec v krvi, asi není překvapivé, že v obou jsem si poprvé uvědomil, že Eo miluju. Ne Malou Eo. Ne tu, jakou byla. Ale Eo, jaká je. Říká, že mě milovala už předtím, než mého otce pověsili. Ale až v zakouřené hospodě, když jí zrzavé vlasy vířily, nohy se hýbaly s citerou a boky do rytmu bubnů, mi srdce párkrát vynechalo. Nebyly to její otočky ani výskoky. Žádné předvádění se, které je tak typické pro tanec mladých. Hýbala se hrdě a ladně. Beze mne by nejedla. Bez ní bych nežil.

Utahovala by si ze mě, že to říkám, ale je duchem našeho národa. Život se s námi nemazlil. Máme se obětovat pro dobro mužů a žen, které neznáme. Máme kopat, abychom Mars připravili pro ostatní. To z některých z nás dělá odporné lidi. Ale Eoina vlídnost, její smích, její odhodlanost jsou to nejlepší, co může vzejít z domova, jako je ten náš.

Hledal jsem ji v části městečka, kde žije má rodina, jen necelý kilometr podzemní chodbou od Návsí. Městečko je jedním ze dvou tuctů takových obklopujících Náves. Shluk domků je jako úl vytesán do skalních stěn starých dolů. Kámen a půda jsou naším stropem, podlahou, je to náš domov. Klan je obrovská rodina. Eo vyrostla, co by kamenem dohodil od našeho domu. Její bratři jsou jako moji vlastní. Její otec jako ten, o kterého jsem přišel.

Chaos elektrických drátů se na stropě jeskyně proplétá jako džungle černých a červených lián. Dolů z ní visí světla, lehce se pohupují, jak centrální kyslíkový systém Návsí zajišťuje cirkulaci vzduchu. V centru městečka visí obrovská holokostka. Je to krychle s obrazovkou na každé straně. Pixely jsou vypálené a obraz je vybledlý a rozmazaný, ale nikdy se ten krám nezasekl, nikdy se nevypnul. Shluk našich domovů zalévá svou bledou září. Videá od Společnosti.

Domov mé rodiny je vytesán do skály sto metrů nad podlahou města. Vede k němu strmá stezka, i když vás do těch největších

výšek města dostanou i lana a kladky. Ty používají jen staří a nemo-
houcí. A obou máme málo.

Náš dům má jen pár místností. Eo a já jsme si mohli zabrat pokoj
pro sebe až nedávno. Kieran se svou rodinou mají dva pokoje
a moje matka a moje sestra sdílejí zbyvajících.

Všechny Lambdy v Lykosu žijí v našem městě. Omega a Ypsilon
s námi sousedí, jsou jen minutku širokým tunelem na každé straně.
Jsme propojení. Kromě Gammy. Žijí na Návsi, nad hospodami,
opravnami, obchody s hedvábím a bazary. Plecháči žijí v pevnosti
nad tím, blíž pustému povrchu našeho drsného světa. Tam leží pří-
stavy, které dodávají potraviny ze Země nám, opuštěným průkop-
níkům.

Holokostka nade mnou ukazuje obrazy zápasu lidstva, které ná-
sleduje hlasitá hudba doprovázející rychlý přehled triumfů Společ-
nosti. Do obrazovky se vpaluje značka Společnosti, zlatá pyramida
s třemi souběžnými pruty připojenými ke třem stranám pyramidy,
to celé uzavřené v kruhu. Hlas Octavie au Luny, stařícké vládkyně
Společnosti, vypráví o boji, kterému musí lidstvo čelit při koloniza-
ci planet a měsíců soustavy.

*„Již od počátku lidstva je příběh našeho druhu postaven na kmeno-
vé válce. Na zkoušce, obětování, odvaze pokořit limity přírody. Nyní
nás spojuje poslušnost a povinnost, ale boj se nezměnil. Synové a dce-
ry všech Barev, žádá se od nás další oběť. Teď, v hodině našeho zdaru,
vysíláme ty nejlepší ke hvězdám. Kde se nám bude dařit nejdříve? Na
Venuši? Merkuru? Marsu? Na měsících Neptunu, Jupiteru?“*

Hlas jí zvažní, když její nestárnoucí obličej s královským výra-
zem shlíží z holokostky. Ruce se jí třpytí symbolem Zlaté otištěným
na hřbetech – tečka v centru okřídleného kruhu –, předloktí jí zdo-
bí zlatá křídla. Jen jedna nedokonalost hyzdí její zlatý obličej –
dlouhá klikatá jizva na pravé lícni kosti. Její krása se podobá kráse
krutého dravého ptáka.

*„Vy, stateční Rudí průkopníci na Marsu – nejsilnější z lidské rasy –,
se obětujete pro pokrok, dláždíte cestu budoucnosti. Vaše životy, vaše
krev jsou zálohou za nesmrtelnost lidské rasy, jak se posouváme za
hranice Země a Měsíce. Jdete, kam my nemůžeme. Trpíte, aby ostatní
nemuseli.“*

Smekám před vámi. Miluji vás. Helium-3, které těžíte, je životní silou procesu terraformování. Už brzy bude mít rudá planeta dýchací vzduch, úrodnou půdu. A brzy, až bude Mars obyvatelný, až ho vy, stateční průkopníci, připravíte pro nás, jemnější Barvy, připojíme se k vám a budete drženi v nejvyšší úctě pod nebesy, která vaše dřina vytvořila. Váš pot a krev pohánějí terraformování!

Stateční pionýři, vždy mějte na paměti, že poslušnost je nejvyšší ctnost. Nade vše, poslušnost, respekt, obětování se, hierarchie...“

Doma v kuchyni nikdo není, ale slyším Eo v ložnici.

„Stůj, kde jsi!“ poručí přes dveře. „Za žádných okolností se do tohoto pokoje nedívej.“

„Dobře,“ zastavím se.

Za minutku vyjde ven, zčervenala nervozitou. Vlasy má pokryté prachem a samou pavučinu. Rukama ten propletenec projedu. Zrovna se vrátila z pavučírny, kde sklízí biohedvábí.

„Nebyla jsi ve Splávku,“ řeknu s úsměvem.

„Neměla jsem čas. Musela jsem se vyplížit z pavučírny, abych něco vyzvedla.“

„Co jsi vyzvedla?“

Sladce se usměje. „Neoženil ses se mnou proto, že bych ti všechno říkala, vzpomínáš? A nechoď do toho pokoje.“

Vrhnu se ke dveřím. Postaví se mi do cesty a stáhne mi pásku přes oči. Čelem se mi opře o hrudník. Zasměju se, pásku posunu a popadnu ji za ramena, abych ji odtlačil natolik, že jí uvidím do očí.

„Nebo co?“ zeptám se se zdviženým obočím.

Jen se na mě usměje a nakloní hlavu. Couvnu od kovových dveří. Bez mrknutí oka se vrhám do roztavených šachet. Ale jsou varování, která můžete ignorovat, a taková, která ne.

Stoupne si na špičky a dá mi pusu na nos. „Hodnej kluk; věděla jsem, že půjdeš snadno vycvičit,“ řekne. Pak nakrčí nos, protože ucítí mou spáleninu. Nerozmazluje mě, nehubuje, nic neřekne, jen „Miluju tě“, v hlase neznatelný náznak starostí.

Z rány, která se táhne od kloubů k zápěstí, mi vytáhá roztavené kousky fritáku a těsně ji převáže pavučinovým obvazem s antibiotiky a obnovovací nervových jader.

„Kdes k tomu přišla?“ zeptám se.

„Když tě já nepoučuju, ty se mě neptej, co a jak.“

Políbím ji na nos a hraju si s tenkým motouzem spletených vlasů na jejím prsteníčku. Svatební kroužek má z mých vlasů spletených s kousky hedvábí.

„Dnes večer pro tebe mám překvapení,“ řekne mi.

„A já pro tebe,“ řeknu s myšlenkou na Vavřín. Svou čelenku proti potu jí posadím na hlavu jako korunu. Nakrčí nos, jak je mokrá.

„No, já pro tebe mám vlastně dvě, Darrowe. Škoda žes nemyslel dopředu. Mohl jsi mi sehnat kostku cukru nebo saténový povlečení nebo ... dokonce kávu k tomu prvnímu daru.“

„Kávu!“ zasměju se. „Jakou Barvu že sis to vzala?“

Povzdechne. „Z infernora žádný benefity, ani jeden. Šílený, paličatý, zbrklý...“

„Šikovný?“ řeknu s rošťáckým úsměvem a sunu ruku po sukni nahoru.

„To počítám má svý výhody.“ Usměje se a pleskne mě po ruce, jako by ze sebe shazovala pavouka. „A teď si natáhni tyhle rukavice, pokud nechceš poslouchat ženský. Tvoje matka už vyrazila napřed.“

VAVŘÍN

Ruku v ruce jdeme s ostatními z našeho městečka tunely na Náves. Luna na holokostce vysoko nad námi dál drmolí, jak se na Zlatohlávky (Zlatisté, abych byl korektní) sluší. Vysílají hrůzné záběry teroristického útoku, při kterém zemřela parta Rudých těžařů a skupina Oranžových techniků. Viní z toho Syny Aréa. Na obrazovce plane jejich zvláštní symbol Aréa, barbarská helmice s ostrými slunečními paprsky vybuchujícími z koruny; ze špiček odkapává krev. Ukazují zmrzačené děti. Syny Aréa nazývají kmenovými vrahy, říkají jim nositelé chaosu. Jsou odsouzeni. Šedá policie a vojáci Společnosti přesouvají suť. Ukazují, jak dva vojáci Barvy Obsidiánu, obrovský muž a žena, téměř dvakrát takoví co já, spolu s hbitými Žlutými doktory odnášejí od výbuchu několik obětí.

V Lykosu žádní Synové Aréa nejsou. Jejich zbytečná válka se nás nedotýká, ale i tak znovu nabízejí odměnu za informace o Aréovi, králi teroristů. To vysílání jsme slyšeli už tisíckrát a pořád to zní jako fikce. Synové si myslí, že s námi špatně zacházejí, tak vyhazují věci do vzduchu. Je to nesmyslný záchvat vzteku. Každíčká škoda, kterou způsobí, protáhne proces přípravy Marsu pro ostatní Barvy. Zraňuje to lidi.

V tunelu, kde se chlapi předhánějí v tom, kdo se dotkne stropu, proud lidí z městeček vesele plyne k tanci na oslavu zisku Vavřínu. Za chůze zpíváme píseň Vavřínu – skočnou melodii o muži, který si našel nevěstu v poli zlata. Ozývá se smích, jak se mladí kluci snaží běžet po stěnách nebo udělat řadu přemetů, aby upadli hlavou napřed nebo je předčila holka.

Dlouhou chodbou se táhnou světla. V dálce opilý strýc Narol, v pětatřiceti už starý, hraje na citeru dětem, které nám tančí kolem nohou. Ani on nedokáže jenom plísnit. Nástroj mu visí na páskách na ramenou, takže se mu opírá o boky, plastová ozvučná deska

a spousta vypnutých kovových strun obrácené ke stropu. Pravým palcem hladí struny, pokud tedy zrovna ukazováčkem nebo palcem nedrnká na jednotlivé struny, zatímco levou rukou vybrnkává basovou linku strunu za strunou. Je až k zbláznění těžké přinutit ceteru znít jinak než tklivě. Prsty strýce Narola se s úkolem vyrovnávají, jen moje vyluzují smutnou hudbu.

Kdysi mi hrával, učil mě kroky tanců, které mě táta už naučit nemohl. Dokonce mě naučil zakázaný tanec, ten, kvůli kterému vás zabijou. Zkoušeli jsme ho ve starých dolech. Mlátil mě rákoskou přes kotníky, dokud jsem se plynule neotáčel, kus kovu v ruce jako meč. A když jsem to zvládl, políbil mě na čelo a řekl mi, že jsem syn svého otce. Právě jeho hodiny mě naučily se hýbat, díky nim jsem byl lepší než ostatní děti, když jsme hráli na babu a na schovávanou ve starých tunelech.

„Zlatí tancují v párech, Obsidiáni v trojicích, Šedí v tuctech,“ řekl mi. „My tancujeme sami, protože infernoři kutají jen o samotě. Jen o samotě se chlapec může stát mužem.“

Stýská se mi po těch časech, době, kdy jsem byl dost mladý, abych ho neodsuzoval za to, že mu je z dechu cítit kořalka. Tenkrát mi bylo jedenáct. Je to jen pět let zpátky. Ale zdá se to jako celý život.

Lambdy mě plácají po zádech, a dokonce i pekař Varlo mi pokývne a hodí Eo kus chleba. Určitě slyšeli o Vavřínu. Eo strčí chleba do kapsáře na potom a zvědavě se na mě podívá.

„Culíš se jako idiot,“ řekne a štípne mě do boku. „Cos provedl?“

Pokrčím rameny a snažím se úsměv z obličeje dostat. Je to nemožné.

„No, na něco jsi asi dost hrdý,“ řekne podezřívavě.

Kieranův syn a dcera, můj synovec a moje neteř, procupitají kolem. Tříletá dvojčata jsou akorát tak rychlá, aby předběhla Kieranovu ženu i mou matku.

Moje matka se usmívá jako žena, která viděla, co život může nabídnout, a je přinejlepším pobavená. „Vypadá to, že ses spálil, zlato,“ řekne, když vidí, že mám na ruku navlečené rukavice. Pronese to pomalu, ironicky.

„Puchýř,“ odpoví za mě Eo. „Fakt ošklivý.“

Matka pokrčí rameny. „Jeho otec přišel domů s horšíma.“

Obejmu ji kolem ramen. Jsou užší, než bývala, když mě, jako všechny matky své syny, učila písňe našeho národa.

„Že bych zaslechl náznak starosti, matko?“ ptám se.

„Dělat si starosti? Já? Ty hlupáčku,“ matka s úsměvem povzdechne. Políbím ji na tvář.

Když dorazíme na Náves, půlka klanů už je namol. Kromě toho, že jsme národ tanečníků, jsme i národ opilců. Plecháči nás při tom nechávají být. Pověste chlapa pro nic za nic, a městečka budou reptat. Ale donuťte nás být střízliví, a budete se z toho vzpamatovávat celický měsíc. Eo si myslí, že houba, grendel, kterou pálíme, není Marsu vlastní, a naopak ji tu vypěstovali, aby si nás podmanili kořalkou. Přijde s tím, kdykoli moje matka vypálí novou dávku, a obvyklá odpověď mé matky je lok a rčení: „Radši když mi poručí chlást než chlap. Tyhle okovy jsou sladký.“

Se sirupy, které dostaneme z vavřínových krabic, budou chutnat ještě sladčeji. Jsou tam sirupy na ochucení alkoholu, jako brusinka a něco, čemu říkají skořice. Možná dokonce dostanu novou citeru ze dřeva, a ne z kovu. Někdy takové rozdávají. Moje je staříčká a odřená. Hraju na ni až moc dlouho. Ale patřila mému otci.

Na Návsí před námi se vzdouvá hudba – lascivní melodie improvizovaných bicích a plačících citer. Připojí se k nám Omegy a Ypsiloni, vesele se strkající směrem k hospodám. Dveře všech hospod jsou dokořán, takže se kouř a hluk valí na náměstíčko Návsí. Náměstí obklopuje kruh stolů a uprostřed kolem šibenice je ponechán volný prostor na tanec.

Několik dalších stupňů vyplňují domovy Gammy, dále potom skladiště zásob, strmá stěna a pak, vysoko u stropu, zapuštěný kovový poklop s průhledy z nanoskla. Tomu místu říkáme Kotel. Je to pevnost, kde žijí a spí naši dozorcí. Nad ním je neobyvatelný povrch naší planety – vyprahlá pustina, kterou jsem viděl jen na holo-kostce. Helium-3, které těžíme, to má změnit.

Tanečníci a žongléři a zpěváci oslavy Vavřínu už začali. Eo zahlédne Lorana a Kierana a houkne na ně. Sedí u dlouhého přecpaného stolu blízko Nasáklé kapky, hospody, kde je v centru pozornosti nejstarší z našeho klanu Starej frajer, který opilcům vypráví

příběhy. Dnes v noci vytuhl na stole. Je to škoda. Měl bych radost, kdyby viděl, jak nám dnes zařídím Vavřín.

Při našich oslavách, kdy je málokdy dost jídla, aby měl každý do pusy, je v centru pití a tanec. Ještě než se posadím, už mi Loran nalívá hrnek kořalky. Vždycky se snaží ostatní přimět k pití, aby jim mohl do vlasů вплétat stupidní stuhy. Udělá Eo místo, aby si mohla sednout vedle jeho ženy Dio, své sestry, dvojčete podle vzhledu, i když ne datem narození.

Loran cítí k Eo stejnou bratrskou lásku jako její bratr Liam, ale já vím, že do ní byl kdysi zamilovaný, stejně jako teď miluje Dio. Vlastně mou ženu požádal o ruku, když jí bylo čtrnáct. Na druhou stranu, to udělala půlka chlapců. Není třeba se vzrušovat. Svou volbu dala jasně najevo.

Kieranovy děti se na něj sesypou. Jeho žena ho políbí na ústa; moje na čelo a rozcuchá mu jeho rudé vlasy. Nechápu, jak ženy dokážou vypadat tak krásně po celém dni sbírání hedvábí od pavoučích červů v pavučírně. Nenarodil jsem se ošklivý, obličej mám protáhlý a hranatý, ale doly odvedly svou práci a změnily mě. Jsem vysoký a pořád rostu. Vlasy stále barvy zaschlé krve, duhovky stále tak rezavé, jako jsou Octaviiny au Luny zlaté. Kůži mám napnutou a bledou, jsem samá jizva – od spálenin a pořezání. Nebude trvat dlouho, než budu vypadat tvrdě jako Dago nebo utahaně jako strýc Narol.

Ale ženy jsou jak z jiného světa. Krásné a čilé, navzdory pavučírně, navzdory dětem, které odnosily. Na sobě skládané sukně pod kolena a blůzy v pŕluctu odstínů červeně. Nikdy nic jiného. Vždycky červenou. Jsou srdce klanů. A o kolik krásnější budou zahalené v dovezených stuhách a mašlích a krajkách z krabic Vavřínu.

Dotknu se značek na svých rukou, na dotek tvrdých jako kost. Je to hrubý Rudý kruh s šípem a stínováním. Tak to má být. U Eo ne. Vlasy a oči možná má jako my, ale mohla by být jedním ze Zlatohlávků, které vídáme na holokostce. Zaslouží si to. Pak ji vidím, jak Lorana pořádně praští po hlavě, když ten do sebe hodí hrnek máminy kořalky. Bůh jí dal temperamentu na rozdávání. Usměju se. Ale když se zadívám za ni, úsměv mi z tváře zmizí. Nad poskakujícími tanečníky, uprostřed stovky vířících sukní, dusajících bot a tleskajících rukou, se na lhostejné, vysoké šibenici houpe jedna

jediná kostra. Ostatní si jí nevšímají. Pro mě je to stín, připomínka otcova osudu.

I když jsme kopáči, není nám dovoleno své mrtvé pohřbít. Je to další ze zákonů Společnosti. Můj otec se houpal dva měsíce, než jeho kostru odřízli a jeho kosti rozdrtili v prach. Bylo mi šest, ale ten první den jsem se ho snažil sundat. Můj strýc mě zastavil. Nenáviděl jsem ho, protože mě držel od otcova těla. Později jsem ho nenáviděl znovu, protože jsem zjistil, že je to slaboch: můj otec zemřel pro něco, zatímco strýc Narol žil a pil a marnil svůj život.

„Je to blázen, jednou to poznáš. Bláznivý, geniální a ušlechtilý, Narol je z mých bratrů ten nejlepší,“ řekl mi jednou otec.

Teď je jen ten poslední.

Nikdy by mě nenapadlo, že otec zatančí ďáblův tanec, jak stařešinové říkají smrti oběšením. Byl to mírumilovný a pokojný muž. Ale jeho mantrou byla svoboda, zákony, které si vytvoříme sami. Jeho sny byly jeho zbraní. Jeho odkazem je tanečnickova vzpoura. Zemřela s ním na popravišti. Devět mužů najednou tančilo ďáblův tanec, vykopávali a mlátili kolem sebe, až zůstal jen on.

Nebyla to ani pořádná vzpoura; mysleli si, že pokojný protest přesvědčí Společnost, aby navýšila přiděly jídla. Takže před gravivýtahy předvedli tanec sklizně a odstranili nějaké součástky z vrtáků, a ty pak nefungovaly. Manévr selhal. Jen získáním Vavřínu si zajistíte víc jídla.

Blíží se jedenáctá, když si můj strýc se svou citerou sedne. Divně si mě prohlíží, ožralý jak zákon káže. Nemluvíme spolu, i když pro Eo vlídné slovo má, i ona pro něj. Každý má Eo rád.

Až když k nám přijde Eoina matka, políbí mě na temeno hlavy a řekne hodně nahlas: „Už jsme to slyšeli, ty šampione. Vavřín! Jsi synem svého otce,“ strýc se ošije.

„Co se děje, strýčku?“ ptám se. „Máš větry?“

Nosní dírky se mu rozšíří. „Ty malej hajzlíku!“

Vrhne se přes stůl, a ve chvílce se válíme na zemi, pěsti lítají. Je ho kus, ale přetočím ho a zraněnou rukou ho praštím do nosu, ale to už mě z něj Eoin otec a Kieran strhnou. Strýc Narol po mně plivne. Je to spíš krev a kořalka než cokoli jiného. A pak zase pijeme na opačném konci stolu. Moje matka obrátí oči v sloup.

„Je jen zahořklej, že neudělal vůbec nic, aby získal Vavřín. Jen se ztrapnil,“ řekne Loran o svém otci.

„Ten pitomej zbabělec by neuměl Vavřín vyhrát, ani kdyby mu přistál v klíně,“ řeknu a zamračím se.

Eoin otec mě poklepe na hlavě a všimne si, jak mi jeho dcera pod stolem ošetřuje spálenou ruku. Natáhnu si zpátky rukavice. Mrkne na mě.

Než Plecháči dorazí, Eo ten poprask kolem Vavřínu dojde, ale není tak nadšená, jak jsem doufal. V ruce žmoulá sukni a usmívá se na mě. Ale její úsměv je spíš grimasa. Nechápu, proč je tak nesvá. Nikdo z ostatních klanů není. Mnozí přicházejí, aby mi vyjádřili úctu; všichni infernoři, kromě Daga. Sedí u shluku naleštěných stolků Gammy – jediných, na kterých je víc jídla než kořalky – a kouří cigáro.

„Nemůžu se dočkat, až ten blb bude jíst běžný přídělý,“ zakucká se Loran. „Dago ještě nikdy neochutnal jídlo chudáků.“

„Ale i tak je hubenější než ženská,“ dodá Kieran.

Zasměju se s Loranem a posunu kousíček chleba k Eo.

„Usměj se,“ řeknu jí. „Dneska večer se slaví.“

„Nemám hlad,“ odpoví.

„Ani když je chlebiček posypaný skořicí?“ Už brzo bude.

Nabídne mi polovičatý úsměv, jako kdyby věděla něco, co já ne.

Ve dvanáct v gravibotách sestoupí z Kotle šik Plecháčů. Brnění mají uválené a flekaté. Většina z nich jsou mladíci nebo starci, veteráni pozemských válek. Ale na tom nezáleží. V pouzdrech s přezkami si nosí paraobušky a plazmometry. Nikdy jsem neviděl, že by nějakou ze zbraní použili. Není třeba. Mají vzduch, jídlo, přístav. Nemáme plazmomet, kterým bychom stříleli. Ne že by Eo nechtěla nějaký ukrást.

Když pozoruje Pleháče, jak se ve svých gravibotách vznášejí společně s magistrátem dolu Timonym cu Podginem, mužičkem s měděnými vlasy, z Měďáků (Měděným, abych byl korektní), zatne čelisti.

„Pozor, pozor. Špinavý Zrzkové!“ zavolá Hnusák Dan. Jak se nad námi vznášejí, mezi oslavujícími se rozhostí ticho. Graviboty magistráta Podgina nedosahují ani standardu, takže se ve vzduchu

kymáci jako stařec. Další Plecháči sjíždějí gravivýtahem, když Podginus roztáhne své maličké ruce s perfektní manikúrou.

„Mí drazí spolupřukopníci, tak rád vidím, že oslavujete. Musím se přiznat,“ zahihňá se, „že mám slabost pro prostotu vašeho veselí se. Prosté pití. Prosté pokrmy. Prostý tanec. Ó, jak krásné duše musíte mít, že se tak bavíte. I já si přeji, abych se tak bavil. Dnes už nenacházím uspokojení ani v Růžových nevěstincích mimo planetu, ani když povečeřím skvělou šunku a ananasový koláč! Jak smutné! Ach, jak jsou vaše duše rozmazlené. Kdybych jen mohl být jako vy. Ale moje Barva je moje Barva a jako Měděnému je mým prokletím žít jednotvárný život čísel, byrokracie a managementu.“ Mlaskne jazykem, a jak se graviboty pohnou, měděné kadeře mu na hlavě poskočí.

„Ale k věci: kvóty byly splněny, kromě Mí a Chí. A proto tento měsíc nedostanou žádné hovězí, mléko, koření, hygienické potřeby, luxusní zboží nebo zubařské ošetření. Jen oves a základní dávky. Chápejte, že lodě z oběžné dráhy Země mohou přivést do kolonií jen omezené množství zásob. Cenné zdroje! A my je musíme dát těm, kteří *odvádějí svou práci*. Možná příští kvartál, Mí a Chí, nebudete tak lelkovat!“

Mí a Chí přišli o tucet mužů při explozi plynu, podobné té, které se strýc Narol bál. Neflákali se. Zemřeli.

Chvilí plká, než se dostane k jádru věci. Vytáhne Vavřín a sevřený v prstech ho drží ve vzduchu. Je natřený imitací zlata, ale i tak se malá větvička třpytí. Loran do mě šfouchne. Strýc Narol se zamračí. Opřu se, vědom si toho, že se na mě upírají pohledy ostatních. Mladí se podle mě řídí. Děti všechny infernory zbožňují. Ale i starší mě pozorují, jak mi to Eo vždycky říká. Jsem jejich pýcha, jejich zlatý syn. Teď jim ukážu, jak jedná skutečný muž. Nebudu vítězně poskakovat. Jen se usměju a pokývnu.

„A je mi ctí, v zastoupení arciguvernéra Marsu Nera au Augusta, předat Vavřín produktivity a měsíční znamenitosti a triumfální statečnosti a poslušnosti, obětavosti a...“

Vavřín získává Gamma.

A my ne.

DAR

Když krabice ověncené Vavřínem dají Gammě, říkám si, jak chytré to ve skutečnosti je. Vavřín nás vyhrát nenechají. Je jim jedno, že výsledky neodpovídají. Je jim jedno, že mladí nahlas protestují a staří dokola s povzdechem omílají své průpovědky. Je to prostě ukázka jejich moci. Mají tu moc. O vítězi rozhodují oni. Hra o cenu rozhodnutá při narození. Udržuje to hierarchii. Zajišťuje to, že se snažíme, ale neintrikujeme.

Ale navzdory zklamání jistá naše část Společnost neviní. Viníme Gammu, která dostává dary. Člověk má podle mě jen omezené množství nenávisti. A když vidí, jak jeho dětem vystávají skrz košile žebra, zatímco jeho sousedi si cpou břicha dušeným masem a pocukrovanými koláči, je těžké nenávidět někoho jiného než je. Řekli byste si, že se podělí. Nepodělí.

Můj strýc směrem ke mně pokrčí rameny a ostatní jsou rudí vzteky. Loran vypadá, že by mohl na Plecháče nebo Gammy zaútočit. Ale Eo mě v tom plácet nenechá. Nedovolí, aby mi zbělaly klouby, když vzteky sevřou pěsti. Ví, jaký temperament ve mně doutná, líp než moje vlastní matka a ví, jak ten vztek upustit, než vybublá. Když matka vidí, jak mě Eo chytne za paži, lehce se usměje. Mou ženu má fakt ráda.

„Zatančí si se mnou,“ Eo zašeptá. Křikne na citery, ať hrají, a na bubny, ať duní. Je naprosto jasné, že je vzteky bez sebe. Nenávidí Společnost víc než já. Ale právě pro tohle svoji ženu miluju.

Vmžiku se ozývá rychlá melodie citer a starci tlučou do stolu. Skládané sukně se točí. Nohy podupávají a šoupou. Chytnu svoji ženu a klany v tanci tečou přes náměstí, aby se k nám přidaly. Potíme se, smějeme a snažíme se zapomenout na hněv. Vyrůstali jsme spolu a teď už jsme dospělí. V očích jí vidím své srdce. V dechu jí slyším svou duši. Je mojí zemí. Mojí rodinou. Mou láskou.

Se smíchem mě táhne pryč. Namíříme si to z davu, abychom byli spolu sami. Přesto se nezastaví, když jsme volní. Vede mě po kovových chodnicích pod nízkým tmavým stropem do starých tunelů, k pavučině, kde se ženy lopotí. Je mezi směnami.

„Kam přesně jdeme?“ ptám se.

„Jestli si vzpomínáš, mám pro tebe dárky. A jestli se budeš omlouvat, že ten tvůj vyšel naprázdno, dostaneš do zubů.“

Všimnu si krvavě rudého poupěte krvokvětu vykukujícího ze zdi, utrhu ho a podám jí ho. „Můj dar,“ řeknu. „Chtěl jsem tě překvapit.“

Zachichotá se. „Dobrá tedy. Vnitřní polovina je moje. A tahle vnější je tvoje. Ne! Netahej za ni. Tvoji polovinu si nechám.“ Přičichnu si ke krvokvětu v její ruce. Je cítit jako rez a matčino ošizené ragú.

Uvnitř pavučinny pavoučí červi tlustí jako noha, s černou a hnědou kožešinou a dlouhýma tenoučkýma nohama, kolem nás spřádají hedvábí. Hemží se po nosnících, tenké nohy proporčně neodpovídají korpulentním břichům. Eo mě vede do nejvyššího patra. Staré kovové nosníky jsou obroubené hedvábnou krajkou. Otřesu se při pohledu na tvory nade i pode mnou; zmije chápu, pavoučí červy ne. Tyhle kreatury vytvořili sochaři Společnosti. Eo mě se smíchem navede ke zdi, odtáhne těžký závěs pavučin a odhalí rezaové potrubí.

„Ventilace,“ řekne. „Asi před týdnem ze zdi odpadla malta a odhalila ji. A taky staré potrubí.“

„Eo, zmrskají nás, jestli na to přijdou. Nesmíme...“

„Nenechám je zničit i tenhle dárek.“ Políbí mě na nos. „Tak pojď, infernore. V tomhle tunelu není ani roztavený vrták.“

Následuju ji malou šachtou. Několikrát zatočíme, až vyjdeme zpoza mříže do světa nelidských zvuků. Ve tmě to mručí a bzučí. Chytne mě za ruku. To jediné je známé.

„Co je to?“ zeptám se na zvuk.

„Zvířata,“ řekne a vede mě do cizí noci. Pod nohama mám něco měkkého. Celý nervózní ji nechám, aby mě táhla dál. „Tráva. Stromy. Darrowe, stromy. Jsme v lese.“

Vůně květin. Světla ve tmě. Trávou se míhají blikající zvířata se zelenými břichy. Ze stínů vzlétají velcí brouci s duhovými křídly.

Pulzují barvami a životem. Zadržím dech a Eo se zasměje, když kolem proletí motýl tak blízko, že bych se ho mohl dotknout.

Všechno tohle je součástí našich písní, ale zatím jsme to viděli vždycky jen na holokostce. Ani jsem nedoufal, že by mohli mít takové barvy. Moje oči nespátřily nic než hlínu, světla vrtáku, Rudé a šed' kovu a betonu. Holokostka byla oknem, jímž jsem viděl barvy. Ale tohle je jiná podívaná.

Barvy vznášejících se zvířat mě oslepují. Zachvěju se, usměju, natáhnu ruku a dotknu se stvoření, která přede mnou plují tmou. Jako dítě je chytám do dlaně a dívám se vzhůru na jasný strop místnosti. Je to průhledná bublina, která vystrkuje hlavu k nebi.

Nebe. Kdyby to bylo jen slovo.

Nevidím Marsu do tváře, ale vidím, na co se dívá. Hvězdy měkce a ladně září na hladké černé obloze jako světla, která se houpou nad naším městečkem. Eo vypadá, jako by se k nim měla přidat. Obličej jí září, když se dívá se smíchem, jak padnu na kolena a nasávám vůni trávy. Je podivná – sladká a nostalgická –, i když nemůžu mít na trávu žádné vzpomínky. Zatímco zvířata v podrostu a ve stromech bučí, stáhnou ji k sobě a poprvé políbím s očima otevřenýma. Stromy a jejich listy se jemně pohybují ve vzduchu, který prochází ventilací. Lokám zvuky, vůně, výhled, když se se svou ženou miluju na posteli z trávy pod střechou z hvězd.

„Tohle je galaxie Andromedy,“ řekne mi později, když ležíme na zádech. Zvířata cvrlikají ve tmě. Obloha nade mnou je děsivá. Když se na ni dívám až moc upřeně, zapomenu na gravitaci a připadá mi, že do ní spadnu. Po páteři mi běhá mráz. Jsem stvoření koutů, tunelů a šachet. Důl je můj domov a část mě chce utéct do bezpečí, utéct z téhle cizí místnosti živých tvorů a rozlehlých prostorů.

Eo se obrátí, aby na mě viděla, a přeje prsty po jizvách od páry, které mi tečou jako řeka po hrudníku. Trochu níž na bříše by narazila na jizvy od zmije. „Máma mi vyprávěla o Andromedě příběhy. Kreslívála inkoustem, kterej jí dával ten Plecháč Bridge. Vždycky ji měl rád, však víš.“

Jak tam tak ležíme, zhluboka se nadechne a já vím, že si něco naplánovala, nechala si něco, o čem chce mluvit, na tuhle chvíli. Tohle místo má moc.

„Vavřín jsi vyhrál, všichni to víme,“ začne.

„Nemusíš se mnou jednat v rukavičkách. Už se nezlobím. Nesejde na tom,“ řeknu. „Když jsem viděl tohle, na ničem nesejde.“

„O čem to mluvíš?“ zeptá se ostře. „Záleží na tom víc než jindy. Vyhrál jsi Vavřín, ale nedovolili ti nechat si ho.“

„Na tom nezáleží. Tohle místo...“

„Tohle místo existuje, ale nenechaj nás sem chodit, Darrowe. Šedý ho určitě užívají sami pro sebe. Nepodělí se.“

„Proč by měli?“ ptám se zmateně.

„Protože jsme ho postavili my, protože je naše.“

„Že je?“ Ta myšlenka je cizí. Vše, co vlastním, je moje rodina a já sám. Vše ostatní patří Společnosti. Poslat sem průkopníky nás nic nestálo. Bez nich bychom na Zemi umírali jako zbytek lidstva.

„Darrowe! To jsi tak Rudej, že nevidíš, co nám udělali?“

„Dávej si pozor na jazyk,“ řeknu přísně.

Stiskne čelisti. „Omlouvám se. Jenom... že *jsme* v okovech, Darrowe. Nejsme kolonisti. No, dobře, jsme. Ale patřičnější by bylo říkat si otroci. Žebráme o jídlo. Žebráme o Vavříny, jako pes žebrá o zbytky ze stolu svýho pána.“

„Ty možná jsi otrok,“ vyjedu. „Ale já ne. Já nežebraám. Já vydělávám. Jsem infernor. Narodil jsem se, abych se obětoval, abych Mars připravil pro lidstvo. V poslušnosti je vznešenost...“

Rozhodí rukama. „Teď jsi mluvící loutka? Papouškuješ ty jejich podělaný veršíky. Tvůj otec měl pravdu. Možná nebyl dokonalý, ale měl pravdu.“ Sevře trs trávy a vytrhne ho ze země. Zdá se to jako svatokrádež.

„Máme na tuhle zem nárok, Darrowe. Náš pot a naše krev zalévaly tuhle půdu. Ale ona patří Zlatým, patří Společnosti. Jak dlouho to tak je? Sto, sto padesát let, co průkopníci doloujou a umíraj? Naše krev a jejich rozkazy. Připravujeme tuhle zem pro Barvy, co pro nás nikdy nevypotily ani kapičku, Barvy, co sedí v pohodlí na svých trůnech na daleký Zemi, Barvy, co nikdy na Marsu nebyly. Stojí za to žít? Řeknu to ještě jednou, tvůj otec měl pravdu.“

Na to zavrtím hlavou. „Eo, můj otec zemřel, ještě než mu bylo dvacet pět, protože *měl pravdu*.“

„Tvůj otec byl slaboch,“ zamumlá.

„Co má tohle sakra znamenat?“ Krev se mi nahrne do obličeje.

„To znamená, že byl až moc ukázněnej. To znamená, že tvůj otec snil ten správněj sen, ale zemřel, protože nebojoval, aby ho uskutečnil,“ řekne ostře.

„Měl rodinu, kterou musel chránit!“

„I tak byl slabší než ty.“

„*Opatrně*,“ syкну.

„*Opatrně*? Říká *Darrow*, šilený infernor z Lykosu?“ blahosklonně se zasměje. „Tvůj otec se narodil jako opatrněj, poslušnej beránek. Ale ty? Když jsem si tě brala, nemyslela jsem si to. Ostatní říkaj, že jsi jako stroj, protože si myslí, že neznáš strach. Jsou slepí. Nevidí, jak tě strach svazuje.“

V náhlém projevu něhy mi přejede květem krvokvětu po klíční kosti. Tahle ženská je otrokem svých nálad. Květina má stejnou barvu jako svatební kroužek na jejím prstu.

Otočím se na bok a podepřu loktem, abych na ni viděl. „Sem s tím. Co chceš?“

„Víš, proč tě miluju, infernore?“ zeptá se.

„Pro můj smysl pro humor?“

Suše se zasměje. „Protože *sis myslel*, že můžeš Vavřín vyhrát. Kieran mi řekl, jak ses dneska spálil.“

Povzdechnu si. „Ta krysa. Nezavře pusou. Myslel jsem, že to mají dělat mladší bratři, ne starší.“

„Kieran měl strach, *Darrowe*. Ne *o tebe*, jak si možná myslíš. Báł se *tebe*, protože by nezvládl, cos udělal. Ani si to nedokáže představit.“

Vždycky mluví tak záhadně. Nenávidím teorie, pro něž žije.

„Takže mě miluješ, protože věříš, že si myslím, že jsou věci, pro které stojí za to riskovat?“ zkuším rozluštit. „Nebo proto, že jsem ambiciózní?“

„Protože máš mozek,“ utahuje si ze mě.

Nutí mě zeptat se znovu. „Co chceš, abych udělal, *Eo*?“

„Jednej. Chci, abys svoje nadání využil pro sen svého otce. Víš, jak se na tebe lidé dívaj, nechávaj se tebou inspirovat. Chci, aby *sis* myslel, že vlastnit tuhle zem, naši zem, stojí za riziko.“

„Jak velký?“

„Tvůj život. Můj život.“

Jízlivě poznamenám. „To se tak nemůžeš dočkat, až se mě zbavíš?“

„Promluv, a oni tě vyslechnou,“ naléhá na mě. „Je to sakra jednoduchý. Všichni touží po hlasu, co je povede temnotou.“

„Bezva, takže budu viset s oddílem vojáků. Jsem synem svého otce.“

„Nebudeš viset.“

Zasměju se až přehnaně tvrdě. „Že si je moje žena tak jistá. Budu viset.“

„Nemáš být mučedník.“ Povzdechne si a zklamaně si lehne. „Prostě to nechceš pochopit.“

„Jo? Tak mi to teda řekni, Eo. Jaký smysl má umřít? Jsem jen syn mučedníka. Tak mi řekni, čeho ten muž dosáhl, když mě okradl o otce. Řekni mi, co dobrého vzešlo z celého toho *zasraného* smutku. Řekni mi, proč je lepší, že jsem se učil tančit od svého strýce, a ne od svého otce.“ Pokračuju: „Dala ti jeho smrt jídlo? Ulehčila nám někomu život? Umřít pro něco nezajistí ani prd. Jen nám to ukradlo jeho smích.“ Cítím, jak mě v očích pálí slzy. „Jen to ukradlo otce a manžela. Jestli život není fér, no a? Pokud máme rodinu, mělo by záležet jen na ní.“

Olízne si rty a s odpovědí si dá na čas.

„Smrt není tak prázdná, jak říkáš. Prázdnota je život bez svobody, Darrowe. Prázdnota je žít svázané strachem, strachem ze ztráty, ze smrti. Říkám, zbavme se těch okovů. Zbav se okovů strachu, a zbavíš se okovů, co nás poutají ke Zlatým, ke Společnosti. Dokážeš si to představit? Mars by mohl být náš. Mohl by patřit kolonistům, co tu otročili, umírali.“ Jak noc za průhlednou střechou bledne, je snazší vidět jí do obličeje. Je živý, zapálený. „Kdybys ostatní vedl ke svobodě. Co bys mohl dokázat, Darrowe. Co bys všechno mohl uskutečnit.“ Odmlčí se a já vidím, jak se jí trpytí oči. „Mrazí mě z toho. Tolik jsi toho dostal, ale ty se držíš tak při zemi.“

„Pořád opakuješ to samý,“ řeknu hořce. „Myslíš, že má cenu umřít pro sen. Já říkám, že ne. Říkáš, že je lepší umřít s hlavou nahore. Já říkám, že je lepší žít na kolenou.“

„Vždyť ani nežijíš!“ vyjede. „Jsme roboti, myslíme jako roboti, žijeme jako roboti...“

„A máme i srdce jako oni?“ zeptám se. „Takovej jsem já?“

„Darrowe...“

„Pro co žiješ ty?“ ptám se jí najednou. „Pro mě? Pro rodinu a lásku? Nebo pro nějaký sen?“

„Není to jen *nějaký* sen, Darrowe. Žiju pro *ten* sen, že moje děti se narodí jako svobodný. Že budou, čím budou chtít. Že budou vlastnit zem, kterou jim dal jejich *otec*.“

„Já žiju pro tebe,“ řeknu smutně.

Políbí mě na tvář. „Pak musíš žít pro víc.“

Mezi námi se táhne dlouhé, hrozné ticho. Nechápe, jak mi její slova rvou srdce, jak snadno mě může týrat. Protože mě nemiluje tak jako já ji. Je tak ušlechtilá. A já tak přízemní. Nejsem pro ni dost dobrý?

„Říkalas, že pro mě máš ještě jinej dárek?“ řeknu, abych změnil téma.

Zavrtí hlavou. „Někdy jindy. Vychází slunce. Dívej se na něj se mnou, aspoň jednou.“

Potichu ležíme a díváme se, jak se světlo vkrádá na oblohu, jako kdyby to byla ohnivá přílivová vlna. Nic takového bych si ani neměl představit. Nedokážu zastavit slzy, které se mi sbíhají v koutcích, když svět venku zalije světlo a odkryje zeleň, hněd' a žluť stromů v místnosti. Je to krása. Je to sen.

Když se vrátíme do ponurosti šedého potrubí, mlčím. V očích mi zůstávají slzy, a jak majestátnost toho, co jsem viděl, bledne, zájímalo by mě, co po mně Eo chce. Chce, abych popadl svůj hákobřit a odstartoval rebelii? Zemřel bych. Moje rodina by zemřela. Ona by zemřela, a nic mě nedonutí dát ji v sázku. Ona to ví.

Když vylézáme z trubek v pavučírně, lámu si hlavu, co může být ten další dárek. Vykulím se z roury jako první, natáhnu k ní ruku dozadu, když uslyším hlas. Má táhlý pozemský přízvuk.

„Rudoši v našich zahradách,“ protáhne. „To je teda něco.“

PRVNÍ PÍSEŇ

Hnusák Dan tam stojí se třemi Plecháči. Jejich paraobušky jim praskají v ruku. Dva z mužů se opírají o kovové zábradlí nosníků pavučírny. Za nimi ženy z Mí a Ypsilonu navíjejí hedvábí z červů na dlouhé stříbrné tyče. Naléhavě na mě kývají, jako by mi říkaly, abych nedělal nic bláznivého. Šli jsme za hranice povolené zóny. Což znamená bičování, ale pokud budu vzdorovat, znamená to smrt. Zabijou Eo a zabijou mě.

„Darrowe...“ zamumlá Eo.

Postavím se mezi Eo a Pleháče, ale nebojuju. Nenechám nás zemřít kvůli jedinému pohledu na hvězdy. Zvednu ruce, abych jim ukázal, že se vzdávám.

„Infernoři,“ Hnusák Dan se uchechtne směrem k ostatním. „I ten nejodolnější mravenec je jen mravenec.“ Paraobuškem mě praští do břicha. Jako by mě uštkla zmije a nakopli mě. Padnu k zemi a lapám po dechu, rukama svírám kovovou mříž. Žilami se mi plazí elektřina. V krku mě pálí žaludeční šťávy. „Zkus to, infernore,“ zavrká Dan. Upustí přede mě jeden z obušků. „Prosím. Zkus to. Nebude to mít následky. Jen legrace mezi chlapama. Sakra, tak to zkus.“

„Udělej to, Darrowe!“ vykřikne Eo.

Nejsem blázen. Zvednu ruce v porážce a Dan povzdechne zklamáním, když mi na zápěstí zacvakne magnetická pouta. Co by mě Eo donutila udělat? Nadává jim, když jí svážou ruce k sobě a táhnou nás pavučírnou do vězení. To znamená bič. Ale bude to jen bič, protože jsem nezvedl paraobušek, protože jsem Eo neposlechl.

Tři dny v cele v Kotli, než znovu uvidím Eo. Bridge, jeden ze starých, hodnějších Plecháčů, nás společně vyvede ven; nechá nás se dotknout. Říkám si, jestli na mě Eo plivne, prokleje moji neschopnost. Ale ona mi jen stiskne prsty a políbí mě.

„Darrowe.“ Přejede mi rty po uchu. Dech má teplý, rozechvělé rty rozpraskané. Když mě obejmě, je křehká – malá holka, pobledlý hubeňour. Podklesnou jí kolena a opřená o mě se chvěje. Tepló, které jsem viděl v jejím obličejí, když jsme pozorovali východ slunce, zmizelo a zbyla na ně vybledlá vzpomínka. Ale nevidím z ní o moc víc než oči a vlasy. Ojmemu jí a slyším mumlání davů na Návsi. Když stojíme na kraji šibenice, kde nás zbičují, zírají na nás tváře naší rodiny a klanu. Pod jejich pohledy, pod zažloutlými světlý, si připadám jako dítě.

Je to jako sen, když mi Eo řekne, že mě miluje. Chvíli ponechá ruku na mojí. Ale v očích má něčo divného. Měli by jí jen zbičovat, přesto jsou její slova konečná, oči smutné, ale beze strachu. Vidím, že se loučí. V srdci mě jímá hrůza. Cítím jí jako nehet, který mi táhnou kolem páteře, když mi do ucha zašeptá: „Přetrhni řetězy, láska.“

A pak mě od ní za vlasy odtáhnou. Slzy jí stékají po tváři. Pláče kvůli mně, i když nechápu proč. Svět mi plave před očima. Topím se. Hrubé ruce mě srazí na kolena a pak mě vytáhnou nahoru. Nikdy jsem neslyšel na Návsi takové ticho. Když mě posouvají po šibenici, šoupání nohou mých věznilů se rozléhá.

Plecháci mě navléknou do mého obleku infernora. Jeho palčivý zápach mě nutí myslet si, že jsem v bezpečí, že mám všechno pod kontrolou. Ale nemám. Odtáhnou mě od ní do samého středu Návsi a hodí mě na kraj šibenice. Kovové schody jsou rezavé a flekaté. Sevru je rukama a vzhlednu nahoru. Čtyřiadvacet předáků, každý s koženou šňůrou. Čekají na mě nahoře na plošině.

„Ó, jak jsou okamžiky jako tento příšerné, mí přátelé,“ vykřikne magistr Podginus. Jak pluje vzduchem, jeho měděné graviboty nade mnou bzučí. „Ó, jak se pouta, která nás pojí, napínají, když se někdo rozhodne porušit zákony, které nás všechny chrání.“

I ti nejmladší, i ti nejlepší podléhají zákonu. Pořádku! Bez nich bychom byli zvířata! Bez poslušnosti, bez disciplíny by neexistovaly žádné kolonie! A těch pár kolonií, co máme, by bylo roztrháno na kusy chaosem! Lidstvo by bylo svázáno se Zemí. Plazilo by se po té planetě až do skonání věků. Ale pořádek! Disciplína! Zákon! To jsou věci, které dávají naší rase sílu. Budiž proklet tvor, který se od nich odchýlí.“

Proslov je výmluvnější než obvykle. Podginus se snaží na někoho udělat dojem. Vzhlednu od schodů a naskytne se mi pohled, o němž jsem si nemyslel, že někdy zažiju na vlastní kůži. Bolí se na něj dívat, vpíjet do sebe zářivost jeho vlasů, jeho značek. Vidím Zlatého. Na tomhle šedém místě je jako anděl, aspoň tak si anděly představuju. Oblečený do zlaté a černé. Zahalený do slunce. Na prsou mu řve lev.

Jeho tvář je starší, přísná a čirá moc. Vlasy sčesané dozadu mu září. Tenké rty nenesou stopu úsměvu ani pohoršení, jedinou linkou, kterou vidím, je jizva, která se mu táhne na pravé lícni kosti.

Z holokostky jsem se dozvěděl, že takovou jizvu nosí jen ti nejlepší ze Zlatých. Jedineční zjizvení, tak jim říkají – muži a ženy vládnoucí Barvy, kteří absolvovali Institut, kde se dozvěděli tajemství, která jednoho dne umožní lidstvu kolonizovat všechny planety sluneční soustavy.

Nemluví k nám. Mluví s jiným Zlatým, vysokým a hubeným, tak hubeným, že jsem si nejdřív myslel, že je to žena. Mužův obličej bez jizvy je pokrytý zvláštní pastou, aby vynikla barva jeho tváří a zakryla vrásky na obličejí. Rty mu září. A vlasy se mu lesknou tak jako jeho pánovi ne. Je na něj groteskní pohled. On si myslí to samé o nás. Opovržlivě nasaje vzduch. Starší Zlatý k němu potichu mluví, ne k nám.

A proč by s námi měl mluvit? Nejsme hodni slov Zlatého. Ani se na něj nechci dívat. Mám pocit, jako bych svýma rudýma očima poskvřnil jeho zlatou a černou dokonalost. Cítím hanbu a pak mi dojde proč.

Jeho obličej já znám. Je to obličej, který pozná každý muž i žena v koloniích. Kromě Octavie au Luny je to ten nejznámější obličej na Marsu – obličej Nera au Augusta. Arciguvernér Marsu se přišel podívat, jak mě bičují, a přivedl s sebou doprovod. Za ním se tiše vznášejí dvě Vrány (Obsidiáni, abych byl korektní). Jejich přilbice z lebek odpovídají jejich Barvě. Já se narodil, abych se kotal v zemi. Oni aby zabíjeli lidi. Jsou o víc než půl metru vyšší než já. Osm prstů na každé obrovské ruce. Pěstují je pro válku, dívat se na ně je jako pozorovat chladnokrevné zmije, které zaplavují naše doly. On i ta zmije jsou stejní plazi.

V jeho družině je ještě dvanáct lidí, včetně jednoho drobnějšího Zlatého, co vypadá jako jeho učedník. Je ještě krásnější než arciguvernér a vypadá to, že toho hubeného zženštilého Zlatého nemá rád. Pak je tu kameramanský tým Zelených natáčející pro holokostku; v porovnání s Vránami jsou maličkatí. Mají tmavé vlasy. Ne zelené jako jejich oči nebo značky na rukou. V očích se jim horečně třpytí napětí. Nestává se často, že mohou udělat příklad z infernora, takže z toho udělají show. Zajímalo by mě, kolik dalších důlních kolonií se dívá. Všechny, jestli je arciguvernér tady.

Ze svlékání fritáku, který mi zrovna natáhli, udělají přehlídku. Vidím se na holokostce nad námi, jak se mi svatební kroužek houpe na šňůrce kolem krku. Vypadám mladší, než si připadám, hubenější. Vytáhnou mě nahoru po schodech a ohnou přes kovovou bednu vedle oprátky, kde visel můj otec. Zachvěju se, když mě položí přes studenou ocel a přiváží mi ruce. Cítím pach umělé kůže dutek, slyším, jak si jeden z předáků odkašlal.

„Ať je spravedlnosti navěky učiněno zadost,“ řekne Podginus.

Pak důtky dopadnou. Celkem osmačtyřicetkrát. Nejsou jemní, dokonce ani můj strýc ne. Nemůžou být. Důtky se mi s nařikáním zakusují do masa. Když obloukem prořezávají vzduch, vydávají zvláště pronikavý zvuk. Hudbu strachu. Než to skončí, skoro nevidím. Dvakrát omdlím a vždycky, když se proberu, říkám si, jestli je na holokostce vidět moje páteř.

Je to šaráda, celé je to ukázka jejich moci. Nechají Plecháče, Hnusáka Dana, aby se tvářil soucitně, jako kdyby mě litoval. Akorát tak hlasitě pro kamery mi do ucha šeptá povzbuzující fráze. A když mi na záda naposledy padne bič, přistoupí, jako by mě chtěl uchránit od další rány. Podvědomě mám dojem, že mě zachraňuje. Jsem vděčný. Chci ho políbit. Je mojí spásou. Ale vím, že jsem svých osmačtyřicet dostal.

Pak mě vlečou stranou. Krev po mně neutrou. Určitě jsem křičel, určitě jsem se zostudil. Slyším, jak přivádějí mou ženu.

„Dokonce ani ti mladí, ani ti krásní nemohou spravedlnosti uniknout. Pořádek a spravedlnost zachováváme pro všechny Barvy. Bez nich bychom podlehli anarchii. Bez poslušnosti chaosu. Lidstvo by na ozářených písčích Země zahynulo. Pilo by z vyschlých

moří. Musíme být jednotní. Ať je spravedlnosti navěky učiněno zadost.“

Slova důlního magistráta Podgina vyzněla neupřímně.

Nikoho se nedotklo, že jsem zbitý a od krve. Ale když na šibenici vyvlečou Eo, ozvou se výkřiky. Nadávky. I teď je krásná, i zbavená světla, které jsem v ní viděl před třemi dny. Je to anděl, i když si nechá po tváři stékat slzy, když mě vidí.

Všechno kvůli maličkému dobrodružství. Všechno kvůli noci pod hvězdami s mužem, kterého miluje. Ale je klidná. Pokud tu je strach, pak ve mně, protože ve vzduchu cítím něco divného. Kůže jí mravenčí, když ji přehnou přes studenou bednu. Cukne sebou. Přesu si, aby pro ni tu bednu moje krev mnohem líp zahřála.

Když Eo bičují, snažím se nedívat. Ale mnohem víc mě bolí ji opustit. Její oči se zaklesnou do mých. Svítí jako rubíny, cuknou sebou pokaždé, když důtky dopadnou. *Brzo to bude za tebou, lásko. Brzo se vrátíme do života. Jen vydrž rány, a všechno budeme mít zpátky.* Ale zvládne jich vůbec tolik?

„Ukončete to,“ řeknu Plecháči stojícímu vedle mě. „Ukončete to!“ žadoním. „Udělám cokoli. Poslechnu. Nechám si dát její rány. Jen to ukončete, vy zasraní hajzlové! Skončete to!“

Arciguvernér ke mně shlédne, ale jeho obličej je zlatý, pleť bez pórů a výraz bez stopy citu. Nejsem víc než ten nejmenší mravenec. Moje oběť na něj udělá dojem. Bude soucitný, když se ponížím, když se pro lásku vrhnu do ohně. Bude mě litovat. Tak to v příbězích chodí.

„Vaše Excellence, potrestejte mě!“ prosím. „Prosím!“ žebrám, protože v očích své ženy vidím něco, co mě děsí. Vidím v ní bojovnost, když jí záda proužkují do krve. Vidím, jak v ní narůstá vztek. Existuje důvod, proč se nebojí.

„*Ne. Ne. Ne,*“ prosím ji. „*Ne, Eo. Prosím, ne!*“

„Dejte tomu ubožákovi roubík! Arciguvernéra z něj brní uši,“ nařídí Podginus. Bridge mi do úst narve zauzlované lano. S pláčem se dávám.

Když dopadne třináctá rána, když mumlám, aby to nedělala, Eo se mi naposledy zadívá do očí a pak začne zpívat. Tíše, smutně. Tak šeptají dolů, když se vítr prohání v opuštěných štolách. Zpívá píseň

o smrti a truchlení, zakázanou píseň. Píseň, kterou jsem zatím slyšel jen jednou.

Za tohle ji zabijí.

Zpívá jemně a čistě, ale její krása se hlas nevyrovná. Rozléhá se Návsí, stoupá jako nelidské volání sirény. Důtky se zastaví. Předáci se zachvějí. I Plecháči smutně potřesou hlavami, když si dají dvě a dvě dohromady. Málokdo vidí rád krásu shořet.

Podginus zahanbeně pohlédne na arciguvernéra Augusta, který ve svých zlatých gravitotách sestoupí níž, aby lépe viděl. Lesklé vlasy mu září proti vznešenému čelu. Vysoké lícní kosti zachycují světlo. Zlatýma očima pozoruje moji ženu, jako kdyby z červa najednou vyrazila motýlí křídla. Jizva se mu zkriví, když promluví hlasem, ze kterého přímo odkapává moc.

„Nech ji zpívat,“ řekne Podginovi, ani se nesnaží skrýt svoji fascinaci.

„Ale, můj pane...“

„Žádné zvíře kromě člověka se dobrovolně nevrhne do plamenů, Měděný. Vychutnej si ten pohled. Už ho neuvidíš.“ Směrem k filmovému štábu: „Natáčejte dál. Části, které budou neúnosné, vystřihneme.“

Jeho slova dělají její oběť zbytečnou.

Nikdy ale Eo nebyla v mých očích krásnější než tehdy. Tváří v tvář chladné moci je jako oheň. Tohle je dívka, která tančila zakouřenou hospodou a za ní vlála rudá hříva. Tohle je dívka, která mi upletla svatební kroužek ze svých vlasů. Tohle je dívka, která se rozhodla zemřít kvůli písni smrti.

*Lásko, má lásko,
vzpomeň na tíseň,
když zima zemřela pro jarní dny.
Lkali a lkali,
však my zrno vzali
a zaseli píseň
jejich lačnosti navzdory.*

*A dole v údolí
jak sekáč se ohání, sekáč se ohání,
sekáč se ohání.
Dole v údolí,
slyš jeho zpívání,
o zimě na kolenou.*

*Synu, můj synu,
vzpomeň na doby,
kdy nás Zlatí svírali.
Kdy lkali jsme,
křičeli,
pro naše údolí
splněných snů.*

Když její hlas nakonec zesílí a slova doznějí, vím, že jsem o ni přišel. Stala se něčím důležitějším; a měla pravdu, nechápu to.

„Malebná melodie. Víc v rukávu nemáš?“ zeptá se jí arciguvernér, když Eo skončí. Dívá se na ni, ale mluví nahlas, k davu, k těm, kteří se na to budou dívat v jiných koloniích. Jeho doprovod se Eoině zbrani v podobě písni vysměje. Co je to píseň? Jen noty ve vzduchu. Proti jeho síle je co k čemu asi jako sirka ve větrné bouři. Zahanbí nás. „Chce se někdo z vás k její písni přidat? Žádám vás, odvážní Rudí z...“ Pohlédne na svého asistenta, jehož ústa bez hlesu naznačí jméno. „... z Lykosu, přidejte se k ní, jestli chcete.“

Přes lano stěží dýchám. Odštípává mi stoličky. Slzy mi proudí po tvářích. Z davu se neozve ani ň. Vidím, jak se moje matka třese vzteky. Kieran k sobě těsně přitáhne svou ženu. Narol zírá do země. Loran pláče. Všichni tu jsou, všichni mlčí. Všichni se bojí.

„Tedy, Vaše Excellence, dívčin fanatismus nikdo nevyznává,“ prohlásí Podginus. Eo má oči jen pro mě. „Je jasné, že její názor je názorem lháře, vyvrhela. Že bychom pokračovali?“

„Ano,“ řekne nevzrušeně arciguvernér. „Mám schůzku s Arcem. Pověste tu rezavou čubku, jinak bude dál výt.“

MUČEDNICE

Kvůli Eo nereaguju. Jsem ztělesněný vztek. Jsem nenávist. Všechno. Ale pořád se jí dívám do očí, i když jí odvádějí a kolem krku jí navlékají oprátku. Vzhlednu k Bridgeovi a on mi tiše vytáhne roubík z úst. Moje zuby už nebudou, co bývaly. V Plecháčových očích se sbíhají slzy. Nechám ho tam stát a ochromeně doklopýtám pod šibenici, aby mě Eo viděla, až bude umírat. Je to její rozhodnutí. Budu s ní až do konce. Třesou se mi ruce. Z davu za mými zády se ozývají vzlyky.

„Komu chceš sdělit svá poslední slova, než bude spravedlnosti učiněno zadost?“ zeptá se jí Podginus. Na kameru z něj soucit přímo odkapává.

Připravím se, že vyřkne moje jméno, ale není tomu tak. Ani na okamžik neodvrátí svůj pohled od mého, ale zavolá svou sestru. „Dio.“ To slovo se zachvěje ve vzduchu. Je teď vyděšená. Nereaguju, když Dio stoupá po schodech k šibenici; nechápu to, ale nebudu žárlit. Tohle není o mně. Miluju ji. A ona si zvolila. Nechápu to, ale nenechám ji umírat s vědomím, že cítím i něco jiného než lásku.

Hnusák Dan musí Dio po schodech na šibenici pomoci; celá bez sebe doklopýtá nahoru a skloní se k sestře. Ať řekne cokoli, neslyším to; ale Dio unikne zasténání, které mě bude strašit do konce života. Celá uplakaná se na mě podívá. Co jí moje žena řekla? Ženy pláčou. Muži si utírají oči. Musí Dio omráčit, aby ji odtáhli, ale ona s pláčem svírá Eoiny nohy. Arciguvernér pokývne, přestože mu na celé situaci nesejde tolik, aby se díval, jak Eo, stejně jako mého otce, pověsí.

„Žij pro víc,“ odečtu jí ze rtů. Sáhne si do kapsy a vytáhne krvokvět, co jsem jí dal. Je rozmačkaný a placatý. Pak nahlas zakřičí ke shromážděným: „Rozbijte okovy!“

Padací dveře pod jejíma nohama se otevrou. Při pádu se jí rudě kudrny na chvilku vznášejí kolem hlavy. Pak nohama zahrabe ve

vzduchu a propadne se. Chrčení ze štíhlého hrdla. Oči doširoka otevřené. Jen kdybych ji toho mohl ušetřit. Jen kdybych ji mohl ochránit; ale svět je ke mně chladný a tvrdý. Neohne se tak, jak bych chtěl. Jsem slaboch. Dívám se, jak moje žena umírá a můj krvokvět jí padá z ruky. Kamera to celé nahrává. Vyrazím dopředu, abych jí políbil kotník. Obejmu jí nohy. Nenechám ji trpět.

Gravitace na Marsu není dost velká, takže abyste zlomili vaz, musíte trhnout za nohy. Nechají to dělat blízke.

Brzo všechny zvuky přestanou, ani lano nevrže.

Moje žena je až moc lehká.

Byla to jen holka.

Tehdy začnou údery Slábnoucího žalozpěvu. Pěsti do hrudi. Tisíce. Rychle, jako když srdce tluče. Pomaleji. Úder za vteřinu. Každých pět. Každých deset. Pak už nikdy. A truchlivá mše se vytratí jako prach na dlani, zatímco v hloubkách starých tunelů lká vítr.

A Zlatí, ti odletí.

Eoin otec, Loran a Kieran mi sedí u dveří celou noc. Říkají, že tam jsou, aby mi dělali společnost. Ale jsou tam, aby mě hlídali, zajistili, že neumřu. Chci umřít. Matka mi rány obleče do hedvábí, které má sestra Leanna ukradla v pavučírně.

„Udržuj obnovovače nervových jader v suchu, jinak se ti udělají jizvy.“

Co jsou jizvy? Jak málo na nich záleží. Eo je neuvidí, tak proč by mi na nich mělo sejt? Nepohladí mě po zádech. Nikdy mi rány nepolíbí.

Je pryč.

Ležím na zádech v naší posteli, abych cítil bolest a zapomněl na svou ženu. Ale zapomenout nemůžu. I teď visí. Ráno ji budu mít při cestě do dolů. Brzy bude smrdět, brzy bude hnít. Moje překrásná žena zářila až moc jasně na to, aby žila dlouho. Pořád cítím, jak se mi pod rukama láme její vaz; ruce se mi teď v noci klepou.

Už je to dávno, co jsem do skály v ložnici vyryl tajný tunel, abych se jako dítě mohl vyplížit ven. Teď toho využiju. Vyjdu ven po tajné cestě, vykradu se z domova, rodina mě v šeru nemůže vidět.

V městečku je ticho. Ticho až na holokostku, na níž za doprodu hudby umírá moje žena. Měli v úmyslu ukázat zbytečnost

neposlušnosti. A podařilo se jim to, ale v tom videu je i něco víc. Ukazují moje zbičování, Eoino a přehrají celou její píseň. A když umře, přehrají ji ještě jednou, a to pokazí záměr videa. I kdyby to nebyla moje žena, vidím mučednici, hezkou písničku mladé dívky umlčenou oprátkou krutého muže.

Pak holokostka na chvíli zčerná. Ještě nikdy předtím se nevypla. A Octavia au Luna je zpátky s tou starou známou zprávou. Skoro to vypadá, jako by se někdo naboural do vysílání, protože se moje žena na obrovské obrazovce objeví znovu.

„Rozbijte okovy!“ vykřikne. A je pryč a obrazovka je černá. Zapraská v ní. Obraz se znovu objeví. Znovu vykřikne. Znovu černá. Naběhne standardní program, pak přeskočí, ona znovu a naposledy vykřikne a pak jí já trhnu za nohy. Pak holokostka zrní.

Když jdu na Náves, ulice jsou tiché. Noční směna se bude brzy vracet. Pak uslyším zvuk a na ulici přede mě vstoupí muž. Obličej mého strýce na mě pošilhává se stínů. Nad hlavou mu visí jediná žárovka, osvětluje mu placatku v ruce a roztrhanou červenou košili.

„Jsi synem svého otce, ty malej bastarde. Hloupej a zbytečněj.“

Sevru pěsti. „Přišel jsi mě zastavit, strýče?“

Zavrčí: „Nemohl jsem tvému otci zabránit, aby se zabil. A byl to sakra lepší chlap než ty. Uměl se víc ovládat.“

Pokročím dopředu. „Nepotřebuju tvoje svolení.“

„To ne, holoubku, nepotřebuješ.“ Rukou si projede vlasy. „I tak ale nedělej, co se chystáš. Tvoji matku to zničí; asi si myslíš, že neví, že ses vyplížil. To teda ví. Řekla mi to. Řekla, že umřeš stejně jako můj bratr, jako tvoje holka.“

„Kdyby to matka věděla, zastavila by mě.“

„Ne. Nechá nás chlapy dělat vlastní chyby. Ale tohle by ta tvoje holka nechtěla.“

Napřáhnou ke strýci prst. „Nevíš ani ň. Ani ň o tom, co chtěla.“ Eo řekla, že nepochopím roli mučedníka. Ukážu jí, že to chápu.

„Bezva,“ řekne a pokrčí rameny. „Tak se s tebou projdu, protože se chováš jako idiot.“ Uchechtne se. „My Lambdy milujeme oprátku.“

Hodí mi svou placatku a já se k němu váhavě připojím.

„Snažil jsem se tvému otci ten jeho stupidní protest rozmluvit, víš. Říkal jsem mu, že slova a tanec znamenaj asi tolik co prach.“

Snažil jsem si s ním vyrovnat účty. Poslal jsem to. Sundal mě.“ Ukázal zpomalený pravý hák. „V životě přijde chvíle, kdy poznáš, že se chlap pevně rozhodl, a kdybys šel proti němu, vyzní to jako urážka.“

Napiju se z jeho placatky a podám mu ji zpátky. Kořalka chutná zvláště a je hustší než normálně. Divné. Donutí mě ji dopít.

„Rozhodl ses?“ zeptá se a potuká si na spánek. „Jasně že jo. Zapomínám, že jsem tě učil tancovat.“

„Tvrdohlavej jako zmije, tak jsi to říkal?“ řeknu tiše a maličko se usměju.

Chvilku jdu beze slov vedle svého strýce. Položí mi ruku na rameno. Z prsou se mi dere vzlyk. Spolknu ho.

„Opustila mě,“ zašeptám. „Prostě mě opustila.“

„Určitě měla důvod. Rozhodně nebyla hloupá.“

Když vkročím na Návés, objeví se slzy. Můj strýc mě jednou rukou obejme a políbí mě na temeno. Víc toho nabídnout nemůže. Není to člověk, co by projevoval city. Jeho obličej je bledý a přízračný. Je mu pětatřicet a je tak starý, tak unavený. Horní ret mu zkroutila jizva. Husté vlasy mu prokvétají.

„Pozdravuj je ode mě v údolí,“ řekne mi do ucha, jeho bradka mě poškrábe na krku. „Připij mým bratrům a polib mou ženu, hlavně Tanečníka.“

„Tanečníka?“

„Poznáš ho. A jestli uvidíš dědečka a babičku, řekni jim, že za ně pořád tancujem. Dlouho sami nebudou.“ Odchází, pak se zastaví a bez ohlednutí řekne: „Rozbij okovy. Rozumíš?“

„Rozumím.“

Nechá mě na Návsi s mou houpající se ženou. Vím, že mě kamery na kostce sledují, když stoupám na šibenici. Je z kovu, takže schody nevržou. Visí tam jako panenka. V obličejí je bledá jako křída a vlasy se jí lehce pohybují, jak nad ní chraptí ventilátory.

Když lano přetnu hákobřitem, který jsem ukradl v dolech, vezmu roztřepený konec a jemně ji sundám. Vezmu svou ženu do náručí a namířím si to z náměstí do pavučírny. Noční směna bude brzo končit. Ženy se beze slova dívají, jak Eo nesu k trubkám ventilace. Vidím tam svou sestru Leannu. Vysoká a tichá jako moje

matka, sleduje mě tvrdým pohledem, ale neudělá nic. Žádná z žen. Nebudou šířit zvěsti o tom, kde je moje žena pohřbená. Nepromluví, ani za čokoládu, kterou dávají špehům. Za tři generace pohřbili jen pět lidí – vždycky za to někoho pověsí.

Tohle je ultimátní čin lásky. Eoino tiché rekvie.

Ženy začnou plakat, a když procházím kolem, natahují ruce, aby se dotkly Eoina obličeje, mého a pomohly mi otevřít mříž ventilace. Protáhnu svou ženu úzkým kovovým prostorem, беру ji tam, kde jsme se milovali pod hvězdami, kde mi řekla o svých plánech a já ji neposlouchal. V náručí mám její tělo bez života a doufám, že mě její duše vidí tam, kde jsme byli šťastni.

Pod stromem vykopu jámu. Moje ruce, pokryté hlínou naší země, jsou rudé jako její vlasy, když ji vezmu za ruku a políbím její svatební kroužek. Na srdce jí položím okvěti poupěte krvokvětu a jeho srdce položím blízko ke svému. Pak ji políbím na rty a pohřbím. Ale než to mohu dokončit, rozvzlykám se. Odkryju jí obličej a znovu ji políbím a tisknu se k ní, dokud skrz umělou klenutou střechu nevidím vycházet rudé slunce. Barvy toho místa mě oslepí a neubráním se slzám. Když se odtáhnou, vidím, jak jí z kapsy vykukuje moje čelenka. Vyrobila mi ji, aby chytala pot. Teď jí nabídnu svoje slzy a vezmu si ji s sebou.

Když mě Kieran v městečku uvidí, praští mě do obličeje. Loran nemůže mluvit a Eoin otec se sesune na zeď. Myslí si, že mě zklamali. Slyším Eoinu matku plakat. Moje matka neřekne ani slovo, zatímco mi připravuje jídlo. Necítím se dobře. Špatně se mi dýchá. Později přijde Leanna a pomůže jí. Když jím, políbí mě na temeno, neodtáhne se hned a přivoní mi k vlasům. Abych donesl jídlo do pusy, musím použít jednu ruku. Druhou mi drží ve svých mozolnatých dlaních matka. Dívá se na ni místo na mě, jako by vzpomínala na to, když byla malá a měkká, a říkala si, jak mohla tak ztvrdnout.

Dojím, zrovna když přijde Hnusák Dan. Když mě vlečou pryč, moje matka neopustí stůl. Očima fixuje místo, kde ležela moje ruka. Myslím, že věří, že když nevezhlédne, nebude se to dít. Ani ona nezvládne tolik.

Pověsí mě před celým shromážděním ráno v devět. Z nějakého důvodu mám závrať. Srdce mi bije divně, pomalu. Slyším rozléhat se slova, která arciguvernér pronesl k mé ženě.

„To je všechno?“

Můj národ zpívá, tančíme, milujeme. To je naše síla. Ale taky kopeme. A pak umíráme. Málokdy si můžeme zvolit proč. Ve volbě je síla. Ta volba je naší jedinou zbraní. Ale to není dost.

Dovolí mi poslední slova. Zavolám Dio. Oči má podlité krví a oteklé. Je tak křehká, naprostý opak své sestry.

„Co byla Eoina poslední slova?“ zeptám se jí, rty se mi pohybují pomalu, divně.

Otočí se na matku, která nakonec přišla, ale která teď zavrtí hlavou. Něco mi neříkají. Něco nechtějí, abych věděl. Něco mi tají i teď, kdy každou vteřinou umřu.

„Řekla, že tě miluje.“

Nevěřím jí, ale usměju se a políbím ji na čelo. Víc otázek ne-zvládne. A mně je divně. Těžko se mi mluví.

„Řeknu jí, že ji pozdravuješ.“

Já nezpívám. Narodil jsem se pro něco jiného.

Moje smrt nemá smysl. Je to láska.

Ale Eo měla pravdu, nechápu to. Tohle není moje vítězství. Je to sobecké. Řekla mi, aby žil pro víc. Chtěla, abych bojoval. A tady jsem, umírám navzdory tomu, co chtěla. Vzdávám se kvůli bolesti.

Zpanikařím jako sebevrazi, když jim dojde jejich hloupost.

Příliš pozdě.

Cítím, jak se mi pod nohama otevírají padací dveře. Tělo padá. Lano mi strhne kůži na krku. Páteř mi zapraští. Jehly mi probodnou kříž. Kieran klopýtá vpřed. Strýc Narol ho odstrčí. S mrknutím mi sáhne na nohy a zatáhne.

Doufám, že mě nepohřbí.

ČÁST 2

ZNOVUZROZENÍ

*Existuje festival, kdy navlékáme masky démonů,
abychom naše mrtvé v údolí uchránili před zlými duchy.
Masky se třpytí falešným zlatem.*

LAZAR

Při umírání Eo nevidím. Moje rodina věří, že když přecházíme na druhou stranu, vidíme své milované. Čekají na nás v zeleném údolí, kde vzduch je cítit kouřem z hořícího dřeva a kde to voní duševním masem. Stařec s rosou na čepici, co údolí hlídá, tam stojí s našimi příbuznými, kteří na nás čekají u kamenité cesty, kolem níž se pasou ovce. Říká se, že mlžný opar je tam chladný a kytky sladce voní a ti, co jsou pohřbeni, projdou po kamenité cestě rychleji.

Ale já svou lásku nevidím. Ani údolí. Nevidím nic než přízračná světla ve tmě. Cítím tlak a vím, jako by věděl každý těžař, že jsem pohřbený pod zemí. Bez hlesu zakřičím. Do úst mi vnikne hlína. Přepadne mě panika. Nemůžu dýchat, nemůžu se hýbat. Země mě objímá, dokud si nakonec neprohrabu cestu ven. Cítím vzduch, lapám po kyslíku, hekám a plivu hlínu.

Trvá celé minuty, než vkleče vzhlednu. Krčím se v opuštěném dole, v dlouho prázdném starém tunelu, který je ale stále napojený na ventilaci. Je cítit hlínou. Vedle mého hrobu hoří osamělá světlice, na stěnu hází podivné stíny. Pálí mě do očí stejně jako slunce, když vyšlo nad Eoiným hrobem.

Nejsem mrtvý.

Člověk by neřekl, že mu bude trvat tak dlouho, než si to uvědomí. Ale kolem krku, kde lano prořízlo kůži, mám krvavou ránu. V ranách po biči mám hlínu.

I tak, nejsem mrtvý.

Strýc Narol mi za nohy netrhl dost silně. Ale Plecháči to určitě zkontrolovali, pokud teda nebyli líní. Tomu není tak těžké uvěřit, ale spíš jde o něco jiného. Když jsem šel na šibenici, dost se mi motala hlava. I teď něco cítím v žilách, letargii, jako by mě zdrgovali. To je Narolova práce. Zdrogoval mě. Pohřbil. Ale proč? A jak se mu podařilo nenechat se chytit, když moje tělo sundával?